

دیدگاه کارشناس

Didgahe
Karshenas

کانون کارشناسان رسمی دادگستری استان فارس

فصلنامه خبری، تحلیلی، آموزشی، پژوهشی، شماره ۲، زمستان ۱۳۹۷

بنام خداوند هستی بخش

رسول اکرم (ص): بهترین شما، خوش خلق ترین شماست.

منشور اخلاق حرفه ای کارشناسان رسمی دادگستری

به عنوان کارشناس رسمی دادگستری می پذیرم که باید متخلق به اخلاق این مشور و حرفه ای کارشناسان باشم. در انجام وظیفه به خدای باری تعالی توکل داشته و از او استعانت طلبیده و به رزاق بودن او اعتقاد داشته باشم. اخلاق و رفتارم برگرفته از سیره پیامبر اسلام (ص) و ائمه هدی (ع) باشد. به توان علمی، تجربی و تخصصی خود همراه با مهارت و تدبیر اطمینان و یقین داشته باشم. راستی، درستی، صداقت و سلامت نفس بر وجودم حاکم باشد. امانت، رازداری و اصل بی طرفی را در اجرای وظایفم رعایت نمایم. در اظهار نظر بایم از اغراض شخصی و احساسی دوری نموده و تمام حقایق را مکتوب بدارم. حقایق و واقعیت ها را شفاف بینم، متقن و مستدل بنویسم و در هر مقطع زمانی از آن دفاع کنم. قوانین و مقررات را محترم شمرده و در انجام مسوولیتم مراعی آن باشم. به کسب روزی حلال، ولاغیر، معتقدم و آن را از شمول برکات و رحمت الهی بدانم. از هرگونه مفسده ای پرهیزکنم و با رفتارم وثاقت خود و سایر کارشناسان را حفظ نمایم. بر اساس صلاحیت های آکتسابی و با پروانه معتبر اظهار نظر نمایم. در انجام وظایف گروهی تشریک مساعی نموده و ضمن آراستگی مناسب، خود را ممتهد به حضور در تمامی مراحل اجرایی بدانم. با رفتار و اخلاقم حفظ حرمت، عفت، پاکدامنی و چشم پوشی از محرمات بنمایم. در برخورد با مراجعین و متداعیین اصل اعتدال و احترام به حقوق هر یک از اصحاب را در جایگاه خود رعایت نمایم. تمام توان و تلاش خود را فارغ از هرگونه تاثیرپذیری از جریان ها و عوامل سیاسی، اجتماعی و مالی در جهت بسترسازی مناسب و دستیابی به عدالت مصروف بدارم. در نهایت، وجدانم را محکمه ای می دانم که بر اعمال و رفتارم قضاوت می نماید. متن فوق مستفاد از سوکندنامه، قانون، آئین نامه و مقررات جاری کانون کارشناسان رسمی دادگستری تنظیم گردیده است.

شورای عالی کارشناسان رسمی دادگستری

فهرست

۲.....	سخن آغازین (محمد حسین دادخواه)
۳.....	شرایط نظریه کارشناسی از دیدهگاه قانون (جعفر زارع)
۶.....	حق، قانون و اخلاق (سیدجواد قائمی)
۸.....	ضرورت رویکرد حمایتی قانون‌گذار از کارشناس (فتاح جعفری‌زاده)
۱۰.....	بازخوانی پرونده‌های دادگاه انتظامی (سید امیر پیروز مرعشی)
۱۲.....	انتقال، شرط داوری (محمد قهرمان)
۱۴.....	نگاهی به مقوله تعدیل قیمت پیمان در قراردادهای پیمانکاری (هومن دامن‌گیر)
۱۷.....	چگونگی تشخیص اصالت مشخصات خودروها (اسعد استیفایی)
۲۰.....	وسایل ارتباط جمعی (خسرو آرا)
۲۲.....	تاثیر رضایت شغلی بر سلامت روان کارکنان (صادق زندیه)
۲۴.....	گزارش نه ماهه هیات رئیسه گروه‌های نه گانه
۲۶.....	نظامنامه جدید حوزه فعالیت‌های جغرافیایی کارشناسان
	فرهنگی
۲۷.....	اولین‌ها... (نعمت اله اعتمادی)
۲۸.....	امثال و حکم حقوقی / اولین محاکمه اتباع خارجی
۲۹.....	دیروزها (احمدعلی فرهام) / یاد و خاطره
۳۰.....	بیماری عروق کرونر قلب (زهرا قنبریان)
۳۳.....	جدول
۳۴.....	خاطره (محمد فروردین)
	گزارش همایش بزرگداشت روز کارشناس
۳۷.....	لزوم تعامل کارشناس رسمی با ارگان‌های دولتی و غیر دولتی (محمدحسین دادخواه)
۴۰.....	کارشناسی یکی از اصول اثبات دعوی (احمد رحمانیان)
۴۲.....	اعتماد عمومی مهم‌ترین سرمایه برای هر نوع نظام اداری (ساسان مبینی)
۴۳.....	ضرورت ارتقاء کارشناسان با دانش و فناوری‌های نوین (سیدعبدالنبی نجیبی)
۴۴.....	نکاتی چند درباره وظایف کارشناس و نظریه کارشناسی (علی مؤمن حسین پور)
۴۵.....	اهمیت ارجاع به کارشناس (رشید رشیدی)
۴۶.....	ضرورت توجه کارشناسان به سوگندنامه (علی صالحی)
۴۷.....	کارشناس رسمی دادگستری، پل ارتباطی بین مردم و دستگاه قضایی (ربیع اله قربانی)
۴۸.....	گزارش تصویری همایش روز کارشناس

نشریه "دیدهگاه کارشناس" در ویرایش و خلاصه نمودن مطالب ارسالی آزاد بوده و نظرات عزیزان در بیان برخی مطالب لزوماً به معنای دیدهگاه این نشریه نمی‌باشد و سقم مطالب درج شده به عهده نویسندگان محترم است.

صاحب امتیاز: کانون کارشناسان رسمی دادگستری استان فارس

مدیر مسئول: مهندس محمد حسین دادخواه

شورای سیاست‌گذاری: دکتر سید محسن مرشدی - مهندس سید امیر پیروز مرعشی

مهندس احمد رضا کشتکاران

مدیر اجرایی و روابط عمومی: زهرا بازیار

شورای نویسندگان: مهندس علیرضا صدیقی - مهندس غلام حسین هوشمند سروستانی - سرهنگ

نعمت اله اعتمادی - مهندس احمدعلی فرهام - مهندس فرزاد رئیس زاده - مهندس ناصر ابونصر شیرازی

طراح و صفحه آرا: فرید قزلباش

ویراستاران: افروز نجابتیان - سارا وطن زاده

تشیکر ویژه از: دکتر حسن روستا - مهندس باقر کشت گمر - مهندس مسعود عرفانی مهندس

محمدرضا محمدی - عنایت اله درخشنده

لینتوگرافی، چاپ و صحافی: مجتمع چاپ دنیا

۱۲۴ داخلی ۷-۳۶ ۲۹ ۱۵ ۳۶

kkrdfars@gmail.com

آدرس: فارس - شیراز - خیابان قصر دشت - آسیاب قوامی - جنب انتقال خون

کانون کارشناسان رسمی دادگستری استان فارس

سخن آغازین

محمد حسین دادخواه

رئیس کانون کارشناسان رسمی دادگستری استان فارس

مدیر مسئول فصلنامه دیدگاه کارشناس

بنام خداوند جان و خرد

یکی از اهداف کانون کارشناسان استان فارس که بخشی از رسالتش در نشریه دیدگاه کارشناس انعکاس یافته است، توجه به اهمیت هم‌افزایی و اشتراک مساعی کارشناسان و تلاش در ایجاد حداکثر وحدت اصول و رویه در تمامی رشته‌های کارشناسی برای بیان حقایق و نکات پوشیده تخصصی در امر کارشناسی پرونده‌ها و موضوعات محوله می‌باشد.

منظور از هم‌افزایی آن است که چند ظرفیت در کنار یکدیگر قرار گرفته و ظرفیت کارآمد جدیدی ایجاد کنند که فراتر از حاصل جمع آنها باشد.

کارشناسان رسمی دادگستری فارس بر حساسیت و اهمیت مسئولیت خود در تحقق عدالت واقف‌اند و امید است با بهره‌گیری از آخرین دستاوردهای علمی و فناوری و تجارب اندوخته، با دقت و سرعت، امور محوله را به انجام رسانده تا بدینوسیله برای تعمیق و توسعه عدالت، قضات محترم را یاری رسانند.

نشریه دیدگاه کارشناس عرصه مناسبی برای توسعه و استمرار هم‌افزایی است. با نگاشتن و به اشتراک گذاشتن تجارب و اندوخته‌های علمی و استفاده از فناوری‌های روزآمد و نوین، فضای تعاطی افکار و اتحاد در امور مرتبط حرفه‌گسترش یافته و علاوه بر افزایش دانش عمومی و اختصاصی همکاران گرامی، تأثیرات ارزنده‌ای بر ارتقا کیفیت شیوه کارشناسی و زدودن هرچه بیشتر ابهامات پرونده‌ها و بیان حقیقت موضوعات محوله و درنهایت اجرای عدالت توسط مراجع قضایی خواهد داشت.

در پایان از فرهیختگان و اهل قلم و نظر، که با استقبال خردمندانه خود نشریه دیدگاه کارشناس را با مطالب ارزنده مزین می‌کنند، سپاسگزاری می‌کنم.

شرایط نظریه کارشناسی از دیدگاه قانون

دکتر جعفر زارع

کارشناس رسمی دادگستری در رشته برق، ماشین و تأسیسات کارخانجات

چکیده

به دلیل وجود مسائل فنی و تخصصی در بیشتر پرونده‌های دادگستری، رجوع به کارشناس متخصص و جلب نظر کارشناسی امری ضروری است، به علت فنی بودن برخی موضوعات و آشنا نبودن قاضی نسبت به آن مسائل فنی، در عمل راهی غیر از رجوع به نظر کارشناس وجود ندارد، لذا هرگاه دادگاه تشخیص دهد که دعوا دارای جنبه فنی و تخصصی بوده و لازم است به کارشناس ارجاع شود، قرار کارشناسی صادر می‌کند و سرانجام حکم خود را بر اساس نظر کارشناس صادر می‌نماید. از اینرو به دلیل نیاز به نظریه‌های کارشناسی، قوانین و مقرراتی در این باب تهیه و تصویب شده که در بیان ویژگی‌های یک نظریه کارشناسی قابل قبول، ضمن تأکید بر مطابقت نظر کارشناس با اوضاع و احوال محقق و معلوم مورد کارشناسی، از سه واژه صریح، موجه و مستدل استفاده گردیده است.

واژه‌های کلیدی: نظریه کارشناسی، صریح، موجه، مستدل، اوضاع و احوال معلوم

مقدمه

قانون‌گذار برای کارشناسی و نظر کارشناس شرایطی مقرر کرده است، برای معتبر بودن نظریه کارشناسی، داشتن این شرایط ضروری و الزامی است. بررسی و تشخیص احراز این شرایط در اختیار قاضی است و قاضی بر اساس تشخیص وجود یا عدم وجود شرایط در نظر کارشناس، یا به آن ترتیب اثر داده یا به آن ترتیب اثر نخواهد داد.

در ذیل ماده ۲۶۲ قانون آیین دادرسی مدنی اشاره شده است که "اظهار نظر کارشناسی باید صریح و موجه باشد" و نیز ماده ۲۶۵ قانون آیین دادرسی مدنی مقرر می‌دارد "در صورتی که نظر کارشناس با اوضاع و احوال محقق و معلوم مورد کارشناسی مطابقت نداشته باشد، دادگاه به آن ترتیب اثر نخواهد داد" و قسمتی از ماده ۱۹ قانون کانون کارشناسان رسمی دادگستری نیز چنین مقرر می‌دارد "اظهار نظر کارشناسی باید مستدل و صریح باشد و کارشناسان رسمی مکلفند نکات و توضیحاتی که برای تبیین نظریه ضروری است و یا توسط شورای عالی کارشناسان مشخص می‌گردد به طور کامل در آن منعکس نمایند". بنابراین نظریه‌های کارشناسی در رشته‌های مختلف باید دارای ویژگی‌های تعریف شده در قانون باشند در غیر این صورت نمی‌توانند به عنوان یک اماره مورد استناد قرار گیرند.

در این مقاله ویژگی‌هایی که باید به عنوان اصول کارشناسی در تهیه و ارائه نظریه توسط کارشناس رعایت شود مورد بررسی و تبیین قرار گرفته است.

صریح بودن نظریه کارشناسی

در معنی "صریح" چنین آورده‌اند: خالص، محض، ظاهر، بی‌پرده و پوست‌کنده و نیز لفظی که مقصود از آن فی نفسه روشن باشد، بر اثر کثرت استعمال، خواه از حیث حقیقت و خواه از حیث مجاز.

در ماده ۲۶۲ قانون آیین دادرسی مدنی، بر لزوم صریح بودن

نظر کارشناس تأکید شده است. صریح بودن نظر به این معنی است که تمام توضیحات لازم در خصوص مورد کارشناسی، به نحو واضح و روشن در آن بیان شوند، به گونه‌ای که نکته مبهمی باقی نماند. لازمه صریح بودن نظر، این است که در آن، بصورت مشروح و با الفاظ و تعابیری که برای افراد غیر متخصص هم قابل فهم باشد، سابقه مورد کارشناسی، وقایع مربوط به آن، اقدامات، آزمایشات، معاینات و تحقیقاتی که کارشناس بعمل آورده است و اسناد و مدارک و دلایلی که مستند نظر کارشناس بوده و همچنین استدلال‌های کارشناس، بیان شود. در صورتی که نظر کارشناس، در خصوص هر یک از موارد مذکور مسکوت مانده باشد، این سکوت سبب ابهام در نظر کارشناس و خدشه‌دار شدن صراحت آن می‌شود. همچنین توضیحات کارشناس در خصوص موارد یاد شده، لازم است که در حد کافی باشد. در غیر این صورت، نظر کارشناس مضمّن اجمال خواهد بود. نتیجه اینکه نظر کارشناس باید صریح و روشن باشد و ابهام یا اجمال نظر، با توضیحات حضوری کارشناس یا تکمیل کارشناسی برطرف شود.

بزرگ‌ترین آفتی که نظریه کارشناسی را فاقد این ویژگی "صریح بودن نظریه" می‌سازد همانا مصلحت‌اندیشی و یا عدم اشراف علمی و فنی کارشناس به مورد کارشناسی است که به او ارجاع شده است که این ضعف، ساختار و شاکله نظریه کارشناسی را بر پایه‌ای سست و لرزان بنا خواهد نمود. گاه می‌شود که ارائه نظریه صریح و بی‌پرده موجب گرفتاری‌های گوناگونی را برای کارشناس به دنبال داشته باشد، گاه ممکن است که کارشناس در بررسی موضوعی به نتیجه مطلوب که اقناع وجدان را در پی داشته باشد نرسد، گاه ممکن است ارائه نظریه کارشناسی از نظر اقتصادی، دودمان زندگی یکی از اصحاب دعوی را بر باد فنا دهد و موارد و مسائل گوناگون دیگری که ممکن است بعضاً مانع از ارائه یک نظریه کارشناسی صریح و بی‌پرده گردد.

موجه بودن نظریه کارشناسی

در معنی "موجه" چنین آورده‌اند: پسندیده، مقبول، با قاعده، مطابق مقررات و همراه با توجیه و استدلال.

قانون‌گذار با بکارگیری واژه "موجه" برای نظریه کارشناسی خاطر نشان می‌سازد که کارشناس در تدوین نظریه خود به این امر مهم توجه داشته باشد که آنچه می‌نگارد از نظر و نگاه کلی پسندیده و مقبول باشد و به عنوان یک فرد متخصص و کارشناس در موضوع مورد کارشناسی از پرداختن به مسائلی که درج یا عدم درج آن تأثیری در نتیجه‌گیری نهایی ندارد خودداری کرده و با درج این‌گونه مطالب، گزارشی خسته کننده را ارائه ندهد که به علت اطاله کلام، ذهن خواننده را از درک مسائل مهمی که در نظریه آمده است منحرف نماید و رعایت ترتیب و قاعده و مقررات فنی و تخصصی مربوط به مورد کارشناسی در ویرایش و نیز اشاره به موضوعات، از ابتدا تا انتهای نظریه مشهود باشد. به عبارت دیگر با درک اینکه چه الفاظی دلالت بر چه معانی می‌کند و نیز با لحاظ نمودن اینکه آنچه که به رشته تحریر در می‌آورد منطبق با کدام قاعده و قانون است (قوانین و مقررات فنی و تخصصی مربوط به مورد کارشناسی) گزارشی تهیه گردد که اولاً تمامی مطالب درج شده در گزارش به نوعی مرتبط با هم و در ارتباط با مقررات موضوع مربوطه باشد و ثانیاً مسیر گزارش به گونه‌ای تنظیم گردد که هر چه به انتهای گزارش نزدیک می‌شود به نتیجه‌گیری نهایی که مورد نظر مرجع قضایی صادرکننده قرار کارشناسی بوده است نزدیک تر گردد.

از اینرو نظریه کارشناسی باید با رعایت ترتیب و قاعده و مقررات فنی و تخصصی مربوط به مورد کارشناسی در همه ابعاد در برگیرنده کلیه موارد مربوط به پرونده باشد، مواردی از قبیل کلاسه پرونده و مرجع صادرکننده قرار، موضوع پرونده، نام اصحاب دعوی، خلاصه‌ای از محتویات پرونده از ابتدا تا مرحله صدور قرار کارشناسی برای استنتاج و نتیجه‌گیری نهایی، خواسته مرجع صادر کننده قرار کارشناسی و آنگاه درج کلیه اقدامات انجام شده در راستای اجرای قرار کارشناسی با مشخص بودن تاریخ دقیق آنها از قبیل معاینات بعمل آمده یا بازدیدهای صورت گرفته و نیز مدارک متخذ و اظهارات مسموع و مکتوب کلیه افرادی که لزوم استماع اظهارات آنان در بررسی پرونده، ضروری تشخیص داده شده است و در نهایت باید نظریه کارشناسی مبتنی بر دلایل و موازین و مقررات فنی و تخصصی موضوع مربوطه که بتواند مرجع قضایی صادرکننده قرار را در تحقق عدالت مدد نماید، ارائه کند.

کارشناس نیز مانند دیگر انسان‌ها در سیطره عواطف انسانی و اشکال مختلف فشارهای بیرونی و درونی است بویژه اینکه ماهیت شغلی وی نیز او را در جایگاهی قرار می‌دهد که از بسیاری از واقعیت‌های پوشیده جامعه که برای بسیاری از افراد محسوس و ملموس نیست مطلع باشد، اما نباید فراموش کرد، همین جایگاه اوست که به او حکم می‌کند که نباید به‌سان دیگر انسان‌ها تصمیم بگیرد. بدیهی است که برخورد هر کارشناس با هریک از این مقولات و معضلات با توجه به خصوصیات و ویژگی‌های آن کارشناس متفاوت خواهد بود. قانون‌گذار با بکارگیری واژه "صریح" به دنبال مکلف نمودن کارشناس به ارائه نظریه خود با نادیده انگاشتن همه اهرم‌های بیرونی از هر جنسی که مانع از ارائه نظریه صریح و بی‌پرده است، می‌باشد و کارشناس نیز باید بدانند به میزان عدم برخورداری نظریه وی از صراحت و بی‌پردگی و شفافیت، آن نظریه می‌تواند در تزییع حقوق اصحاب دعوی مؤثر واقع شود چرا که هرچه گزارش از صراحت بیان کمتری برخوردار باشد زمینه را برای تفسیر از سوی کسانی که به دنبال بهره‌برداری خود از نظریه کارشناس هستند مهیاتر می‌سازد.

از جمله مواردی که ضعف در صریح بودن نظریه کارشناسی را بسیار مشهود می‌نماید، ارائه نظریه با چندین وجه می‌باشد؛ بدین معنی که عنوان می‌گردد، اگر خواهان راست بگوید این چنین است و اگر خواننده راست بگوید آن چنان است، بدیهی است که این احتمال نیز وجود دارد که مرجع قضایی صادرکننده قرار این را بداند، حال با توجه به تخصصی که در کارشناس سراغ دارد می‌خواهد که با تحقیقات علمی و فنی و تخصصی که توسط کارشناس به عمل می‌آید صحت اظهارات فرد محق کشف گردد، زیرا این مهم متصور است که کارشناس با اخذ کلیه مدارک مورد نیاز و استماع اظهارات اصحاب دعوی و شهود و اشخاص مرتبط و انجام معاینات و لحاظ نمودن کلیه قوانین و مقررات فنی و تخصصی مربوطه و نیز با توجه به شواهد و قرائن و در نهایت پردازش همه این داده‌ها می‌تواند به کشف واقعیت برای تصمیم‌گیری مقام قضایی کمک نماید. این نکته مهم نیز نباید فراموش گردد که بعضاً کارشناس فاقد ابزارهای لازم و همچنین صلاحیت مورد نیاز برای احراز صحت و سقم اظهارات اصحاب دعوی و یا کشف بعضی از موارد مورد نظر می‌باشد و بدیهی است باید مراتب به اطلاع مقام قضایی رسانده شود.

مستدل بودن نظریه کارشناسی

در معنای "مستدل" چنین آورده‌اند: دلیل آورده شده، اثبات کرده با دلیل و برهان همراه با استدلال و بیان دلایل.

مستدل بودن نظریه کارشناس به آن معنا، قوت، اقتدار و صلابت می‌بخشد، نظریه کارشناسی که بر مبنای استدلال قوی و برهانی روشن پایه‌ریزی شده باشد از جاهت بیشتری برخوردار بوده و میدان را برای استدلال دیگران در رد نظریه کارشناسی ناتوان تر می‌سازد. نظر کارشناس باید مستدل باشد و نکات و توضیحاتی که برای تبیین نظریه لازم است بطور کامل در آن نوشته شود. کارشناس می‌تواند اسناد و مدارکی که نظر او را تأیید و توجیه می‌نماید، پیوست نظریه، به دادگاه تقدیم نماید. نظر کارشناس از این جهت، شبیه رأی قاضی است؛ زیرا آراء محاکم نیز لازم است که مستدل باشد و جهات، دلایل و مستندات رأی باید در آن بیان شوند. بنابراین کارشناس همانند قاضی، مکلف است، جهات، دلایل و مستندات خود را در نظری که اعلام می‌کند، بیان نماید. از اینرو، بخش مهمی از نظریه کارشناسی، مخصوص بیان دلایل و مستندات نظر کارشناس است.

دلایل باید بر مبنای امور قطعی باشد تا هم به قاضی اقتناع وجدان بدهد هم قابل دفاع برای خود کارشناس باشد. مستدل بودن نظریه مستلزم آگاهی و احاطه کارشناس از مسائل فنی و حقوقی مورد کارشناسی می‌باشد. کارشناس باید آگاهی‌های خود را همواره به روز نماید. نظریه کارشناسی بدون استدلال، تزییع حقوق افراد و اطاله دادرسی را در پی خواهد داشت و در صورت ضعف در استدلال، دادگاه به ناچار پیگیر اخذ توضیح است. این خود بزرگ‌ترین انگیزه در مستدل نمودن نظریات کارشناسی خواهد بود. مراجع قضائی میان نظریه‌های مستدل و نظریه‌هایی که از ضعف استدلال برخوردار هستند فرق گذاشته و کارشناس باید بداند که برای مطرح نمودن هر موضوعی در گزارش خود دلیلی و در صورت لزوم پاسخی مستدل داشته باشد.

ماده ۱۹۴ قانون آیین دادرسی مدنی دلیل را اینگونه تعریف می‌نماید که "دلیل عبارت از امری است که اصحاب دعوا برای اثبات یا دفاع از دعوا به آن استناد مینمایند"، با این تعریف که در قانون آمده قابل استنباط است که گزارش کارشناس باید مستدل باشد یا به عبارت دیگر اثبات کرده با دلیل باشد. اگر نظریه کارشناسی بدون استدلال و یا با استدلال ضعیف ارائه گردد بدیهی است که در این نظریه اغراض گوناگونی را می‌توان مستتر نمود و تزییع حقوق و اطاله دادرسی را در پی خواهد داشت. از جمله دلایل عمده در اختلاف نظریات

فاحش کارشناسی در یک مورد خاص، ضعف در استدلال است زیرا وقتی نظریه بدوی مبتنی بر استدلال قوی منبعت از قوانین و مقررات فنی و تخصصی موضوع مربوطه و با لحاظ نمودن جمیع جهات مرتبط با موضوع باشد میدان را برای ارائه نظریه کارشناسی جدید با استدلال جدید در رد نظریه قبلی و یا ارائه نظریه‌ای با اختلاف فاحش با نظریه قبلی تنگ‌تر خواهد نمود مگر اینکه بدون دلیل و برهان نظریه جدیدی ارائه گردد.

مطابقت با اوضاع و احوال محقق و معلوم

اوضاع و احوال محقق و معلوم عبارت است از اوضاع و احوالی که جنبه‌هایی از موضوع فنی مورد رسیدگی را آشکار و نمایان می‌سازد. ماده ۲۶۵ قانون آیین دادرسی مدنی، مخالف نبودن نظر کارشناس با اوضاع و احوال محقق و معلوم مورد کارشناسی را مقرر و اعلام کرده "در صورتی که نظر کارشناس با اوضاع و احوال محقق و معلوم مورد کارشناسی مطابقت نداشته باشد، دادگاه به آن ترتیب اثر نخواهد داد".

منظور از اوضاع و احوال محقق و معلوم مورد کارشناسی، واقعیت‌های موجود پیرامون مورد کارشناسی است که وجود آنها، محرز و ثابت شده است و تردید و شبهه‌ای در آن وجود ندارد. به عنوان مثال وقتی تعیین اجاره بهای مغازه‌ای از کارشناس خواسته شده و کارشناس مبلغی را اعلام کرده، در حالیکه مغازه‌های مجاور با همان شرایط و ویژگی‌ها، نصف یا دو برابر مبلغ اعلام شده توسط کارشناس، اجاره شده است. یا میزان خسارت تعیین شده در نظر کارشناس به مراتب گزاف‌تر یا ناچیزتر است. یا در مثالی دیگر در تعیین میزان خسارت وارد بر اتومبیل، مبلغی اعلام شده که بیشتر از قیمت خرید همان اتومبیل است.

نتیجه‌گیری

در قوانین و مقررات مربوط به کارشناسی، برای نظریه کارشناسی، شرایطی ذکر شده است که اعتبار نظر کارشناس منوط به رعایت آن شرایط است. در تعیین میزان اعتبار نظریه کارشناسی لازم است شرایطی از قبیل صریح بودن، موجه بودن، مستدل بودن، مطابقت نظر کارشناس با اوضاع و احوال محقق و معلوم مورد کارشناسی، در آن رعایت شده باشد. اعتبار نظر کارشناس مشروط به وجود شرایط آن است و قاضی در صورتی که نظر کارشناس، فاقد شرایط قانونی باشد، به آن ترتیب اثر نمی‌دهد.

منابع

- ۱- فرهنگ فارسی عمید ۲- قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ۳- قانون آیین دادرسی مدنی ۴- قانون کارشناسان رسمی دادگستری ۵- حسن‌زاده، مهدی، "بررسی فقهی - حقوقی کارشناسی و ارزش اثباتی آن" ۶- حسن‌زاده، مهدی، اعتبار نظر کارشناس، اندیشه‌های حقوقی سال دوم ۷- بخارانی، غلامرضا. "http://www.aria-law.com"
- ۸- بازرگر، بداله، "رسیدگی به دلایل و احکام راجع به آن"

حق، قانون و اخلاق

مهندس سید جواد قائمی
کارشناسی رسمی دادگستری
در رشته مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

خود مقام قضایی ارجاع دهنده را برای اقناع وجدان و صدور حکم به مرحله قطع به واقع برسانند. در بسیاری از دادنامه های صادره مراجع محترم قضایی نظریه کارشناس منتخب را به مثابه یکی از ادله اثبات دعوی مورد توجه قرار داده اند. با این که نظر کارشناس طریقت دارد نه موضوعیت، ولی مقامات محترم قضایی به آن اعتنا نموده و اعتبار بخشیده اند.

بر این اساس به واسطه حسن نظر و اعتماد مقامات محترم قضایی ارجاع دهنده تکلیف کارشناس مضاعف می گردد. لازم به ذکر است هر فرد که از سلامت روحی و جسمی برخوردار باشد، حداقل در چهار محور مسئولیت دارد:

الف- در پیشگاه خداوند متعال

ب- در مقابل مردم

ج- در برابر خود

د- در مقابل طبیعت

لذا کارشناسان ارجمند که از دو نعمت علم و تجربه بهره دارند، می بایست در انجام امر خطیر کارشناسی در تمام مراحل از جمله مطالعه پرونده و مدارک اصحاب دعوی و لوایح وکلای محترم آن ها و همچنین بررسی های میدانی به مندرجات قرار صادره توجه کافی داشته باشند و مسئولیت های گفته شده را در نتیجه گیری مدنظر قرار دهند. البته بعضی از مراجعین، حقوق متصوره مورد ادعا را مصادره به مطلوب می نمایند و انتظار دارند کارشناس به این باور برسد، ولی به فرموده مولای متقیان علی علیه السلام: «الْعَدَالَةُ إِعْطَاءُ كُلِّ ذِي حَقٍّ حَقَّهُ».

هر چند در مسائل ترافعی تشخیص داشتن یا نداشتن حق یعنی شناختن مَنْ لَهُ الْحَقُّ يَا مَنْ عَلَيْهِ الْحَقُّ با دادرس محترم پرونده می باشد، مع هذا نظریه صحیح و دقیق کارشناس منتخب از پارامترهای مؤثر در مقام قضاوت بوده که نباید از آن غفلت شود یا خدای نخواستہ مورد تغافل قرار گیرد.

انسان در زندگی شخصی خویش همواره با انبوهی از گزینه های رفتاری روبرو است که تنها می تواند معدودی از آنها را انتخاب کند. این حالت مربوط به زندگی شخصی است در حالیکه زندگی اجتماعی با قیوداتی همراه است و در برابر هر حقی تکلیفی وجود دارد که می بایست مورد توجه قرار گیرد. با رشد قوای بدنی، فکری و عاطفی و در هم تنیدن روابط مختلف اجتماعی و کسب اطلاعات علمی و مهارت های عملی دایره انتخاب انسان گسترش می یابد، ولی نامحدود نیست. مرز آنچه که حق خود می دانیم؛ حقوق شرعی و قانونی دیگران است و این مرز خط قرمز حرکت برای استیفای حقوق متصوره است. مقررات وضع شده برای زندگی اجتماعی، ناظر بر همزیستی انسان ها و تنظیم روابط آن هاست، بدین جهت تا حدودی دامنه اختیارات شخص را محدود می سازند که الزاما و به حکم وظیفه و اخلاق باید پذیرفته شوند. چنانچه در مسیر زندگی، انسان به این باور برسد که پایه زندگی خویش در جامعه را بر مبنای اخلاق بگذارد، از این طریق می تواند به آرمان های خیرخواهانه دست یافته از حسن جریان زندگی و تعالی که حاصل اخلاق است بهره مند گردد. گفتنی است با پدید آمدن تمدن های بشری، حقوق نیز بعنوان یکی از مظاهر تمدن بتدریج وارد حوزه زندگی انسان ها شد تا جایی که دانشمندان بزرگی چون منتسکیو با انجام مطالعات گسترده خویش به تبیین ماهیت قانون و منشأ آن و ضرورت تبعیت از نظامات حقوقی پرداختند. این دانشمند گرانقدر حدود بیست سال تلاش نمود تا توانست کتاب روح القوانين را بنویسد. اکثر علما و دانشمندان در مطالعات و یافته های خود به مسأله حق که رسیدن به آن از خواسته های بشری در گذشته و حال بوده توجه نموده اند.

انتظار جامعه این است که کارشناسان رسمی دادگستری با در نظر داشتن مفاد سوگندنامه که منشور اخلاقی است در کار

در بسیاری از دادنامه های صادره، مراجع محترم قضایی نظریه کارشناس منتخب را بمثابة یکی از ادله اثبات دعوی مورد توجه قرار می دهند.

انسان ساز دین هم جهت شوند، نفوذ آن ها در سطوح مختلف جامعه بیشتر خواهد شد زیرا مقررات قانونی و حقوقی عمدتاً ناظر به رفتارهای اجتماعی انسان بوده در صورتی که باورهای دینی و اخلاقی رفتارهای فردی و اجتماعی اشخاص را مورد توجه قرار می دهند، با این که قواعد حقوقی دارای ضمانت اجرایی از سوی مقامات ذی ربط هستند، لیکن به واسطه اینکه ضمانت اجرایی آن ها برونی است در مقایسه با احکام و تکالیف دینی و اخلاقی که دارای ضمانت اجرایی درونی می باشند، در تنظیم رفتارهای انسان تأثیر کمتری دارند. مسائل مرتبط با احکام و اخلاق با وجدان شخص در آمیخته، بدون ناظر و نگهبان و مأمور اجرا از درون فرد را کنترل کنند و محیط زندگی را آرام و جامعه را قانون مند و حق مدار می سازند.

آن گونه که تعریف شده، حق عبارت است از توانایی هایی که قانون برای شخص تعریف کرده است، یعنی حق مورد حمایت قانون باشد و نوعاً دارای سه رکن اصلی است.

الف- صاحب حق (من له الحق)

ب- طرف دیگر قضیه که حق علیه او می باشد (من علیه الحق)

ج- موضوع حق

به ضرس قاطع می توان گفت کارشناس منتخب مراجع محترم قضایی، در هموار ساختن طریق دستیابی من له الحق به آنچه حق او می باشد نقش بسزایی دارد. از این روی دارای مسئولیت ایمانی، وجدانی، اخلاقی و قانونی است.

در ایضاح مطلب توجه به رابطه حقوق و دین و اخلاق واجد اهمیت است، گرچه حقوق و اخلاق هر دو در حوزه ارزش ها تعریف می شوند، با این وصف هر زمان این عوامل با آموزه های

ضرورت رویکرد حمایتی قانونگذار از کارشناس

دکتر فتاح جعفری زاده

کارشناس رسمی دادگستری در رشته لوازم خانگی و اداری

تعمیم یابد و کارشناس نیز از چنین قوانین حمایتی برخوردار باشد؟^۲ آنچه در حال حاضر ضرورت تدوین و تصویب آن احساس می شود، وضع ماده واحده ای است که تخلفات کارشناس را مشمول مرور زمان بداند و در واقع ماده ۷۰ آیین نامه اجرایی قانون کارشناسان رسمی دادگستری مصوب سال ۸۲ هیئت وزیران را احیاء نماید. در ماده ۷۰ آیین نامه مذکور چنین آمده است: «در تخلفاتی که دو سال از تاریخ وقوع آن منقضی گردیده و تعقیب نشده باشد و یا دو سال از تاریخ آخرین اقدام قضایی آن گذشته و منتهی به صدور حکم نشده، تعقیب موقوف خواهد شد.» این ماده که براساس بدیهیات عقلی و منطق حقوقی تهیه و تصویب شده بود، متأسفانه توسط هیئت عمومی دیوان عدالت اداری در سال ۱۳۸۸ ابطال گردید و عملاً تخلفات انتظامی کارشناسان رسمی دادگستری را از شمول مرور زمان خارج نمود. این در حالی است که بر اساس تبصره ماده ۲۵ قانون نظارت بر رفتار قضات مصوب سال ۱۳۹۰^۳ مدت مرور زمان تعقیب انتظامی قضات از تاریخ وقوع تخلف یا آخرین اقدام تعقیبی سه سال تعیین گردیده است. قضایی که نقش اصلی و منحصر به فردی در پرونده های قضایی محوله برعهده دارد و در واقع بار مسئولیت وی بسیار بیشتر از سایر کنشگران در پرونده است چنانچه مرتکب تخلفی گردد حد اکثر مدتی که می تواند مورد بازخواست قرارگیرد سه سال است در حالی که مسئولیت انتظامی کارشناس نامحدود بوده و اگر طرفین پرونده و یا اشخاص دیگر بخواهند هر زمانی (حتی ۱۰ سال بعد) می توانند کارشناس را تحت پیگرد انتظامی قرار دهند که این موضوع نه تنها از نظر عقلی و منطقی و حقوقی صحیح به نظر نمی رسد بلکه بسیار به دور از عدالت و انصاف نیز خواهد بود.

از جمله ضروریات دیگر سیاست حمایتی قانونگذار از کارشناس، وضع قوانین در راستای پیشگیری و جلوگیری از تعرض، تهدید و ارباب کارشناس توسط طرفین پرونده می باشد.

کارشناسان به عنوان یکی از کنشگران اصلی نظام دادرسی در نظام های حقوقی کشورهای مختلف همواره مطرح بوده اند و نظام حقوقی کشور ما نیز از این قاعده مستثنی نبوده و کارشناس به عنوان رکن مهم و مداخله گر در نظام دادرسی کیفری و حقوقی همواره نقشی بی بدیل ایفاء نموده است. علی رغم نقش برجسته کارشناس در نظام حقوقی، متأسفانه قانونگذار ایرانی نسبت به حمایت های لازم قضایی و تصویب قوانینی به منظور صیانت از این جایگاه تاکنون اقدام شایسته ای انجام نداده این در حالی است که در اغلب نظام های حقوقی در کشورهای توسعه یافته قوانین حمایتی خاص برای کارشناسان وضع شده است.^۱

با بررسی نظام های حقوقی، می توان کارشناسی را به عنوان مهمترین ابزار برای اثبات حقیقت و قابل اتکاترین ادله اثبات در دعاوی تخصصی دانست؛ چرا که اظهارات و نظرات افرادی که نفع شخصی در رسیدگی به دعاوی اعم از حقوقی و کیفری ندارند، قاضی را در رسیدگی به موضوع متنازع فیله کمک نموده و نهایتاً منجر به اجرای عدالت می شود. اجرای عدالت قضایی همواره در بین جوامع مختلف به عنوان یک ارزش مطرح بوده است. نقش موثر کارشناس در نظام عدالت کیفری و مدنی، و تاثیرات نظریه کارشناس در صدور حکم، در مواردی ممکن است یکی از طرفین پرونده (مثلاً متهم در دعاوی کیفری و خواننده در دعاوی حقوقی) را وادار به انجام عکس العملی به منظور ایداء یا تهدید جانی، مالی و حیثیتی کارشناس بنماید. سؤال اینجاست که آیا در قوانین موضوعه راهکاری جهت حمایت از کارشناس وجود دارد؟ یا هنگامی که کارشناس بدون سوء نیت و تقصیر، اقدام به صدور نظریه ای می نماید که بعداً اشتباه بودن آن تشخیص داده می شود اما این نظریه منشاء صدور حکمی شده که به یکی از طرفین پرونده خسارت وارد نموده است، اکنون این سؤال مطرح است که قوانین حمایتی برای اشتباهات سهوی قضات که ناشی از تقصیر قضایی نیست و خسارت وارده به زیان دیده حکم را بوسیله پرداخت از سوی بیت المال جبران می کند، آیا می تواند به کارشناس نیز

لذا حفظ مستقیم هویت بزه دیده و شاهد از سوی ضابطین مورد توجه قانونگذار قرار گرفته است و منظور از سایر اشخاص نیز می تواند کارشناس یا وکیل طرف بزه دیده باشد که بصورت غیر مستقیم مورد حمایت قرار گرفته اما به نظر می رسد این میزان حمایت برای کارشناس کافی نخواهد بود.

همچنین بر اساس اصل ۱۷۱ قانون اساسی^۴ چنانچه خسارت وارده به طرفین پرونده ناشی از عدم تقصیر قاضی باشد، جبران خسارت از سوی بیت المال و دولت قابل جبران خواهد بود. بنابراین با توجه به نقش ویژه کارشناس به عنوان یکی از کنشگران اصلی در نظام عدالت کیفری و مدنی، این انتظار وجود دارد که قانونگذار نسبت به تصویب قوانین حمایتی افتراقی نیز برای کارشناسان رسمی دادگستری به مثابه قضات و کلا اقدام نماید، تا زمینه دادرسی عادلانه تر را در جامعه فراهم آورد و کارشناس با خیالی آسوده و به دور از هر گونه نگرانی نسبت به عواقب اعلام نظر خود که ممکن است به مذاق یکی از طرفین پرونده خوش نیاید، نظریه مستند و مستدل خود را ابراز و اعلام نماید.

چنانکه کارشناس برای ابراز نظر کارشناسی نباید هیچ گونه دغدغه امنیتی داشته باشد و بتواند در کمال فراغ بال به اظهار نظر بپردازد. هر چند قانونگذار در ماده ۴۰ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب سال ۱۳۹۲ بصورت غیر مستقیم و غیر شفاف به برخی از این موارد اشاره نموده لیکن ضرورت تصویب قوانین افتراقی حمایتی برای مصون ماندن جان، مال و حیثیت کارشناس از تعرضات احتمالی طرفین پرونده و جبران خسارت وارده به طرفین پرونده ناشی از عدم تقصیر کارشناس، از جمله موضوعاتی است که نیازمند توجه ویژه و خاص می باشد.

قانونگذار در مقام حمایت از شهود در دادرسی های کیفری اقدامات و تدابیر غیر کیفری مختلفی مانند تشکیل جلسه دادگاه به صورت غیر علنی، و حمایت های مالی و جسمانی از شهود را مورد توجه قرار داده است که این موضوع در ماده ۴۰ قانون آیین دادرسی کیفری بدین شرح آمده است: " افشای اطلاعات مربوط به هویت و محل اقامت بزه دیده، شهود و مطلعان و سایر اشخاص مرتبط با پرونده توسط ضابطان دادگستری، جز در مواردی که قانون معین می کند، ممنوع است."

1- THOMASSET, C., " Expert System in Québec Housing Law: from HOME-Expert I to HOME- Expert II", paper presented at the International-Conference on Law and Artificial Intelligence: Expert Systems in Law. CIRFID, Bologna, May 3-5, 1989, 29p

۲- بر اساس اصل ۱۷۱ قانون اساسی « هرگاه در اثر تقصیر یا اشتباه قاضی در موضوع یا در حکم یا در تطبیق حکم بر مورد خاص، ضرر مادی یا معنوی متوجه کسی گردد، در صورت تقصیر، مقصر طبق موازین اسلامی ضامن است و در غیر این صورت خسارت به وسیله دولت جبران می شود و در موارد ضرر معنوی چنانچه تقصیر یا اشتباه قاضی موجب هتک حیثیت از کسی گردد، باید نسبت به اعاده حیثیت او اقدام شود.»

۳- تبصره ماده ۲۵ قانون نظارت بر رفتار قضات مصوب سال ۱۳۹۰ مقرر می دارد " مدت مرور زمان تعقیب انتظامی از تاریخ وقوع تخلف و یا آخرین اقدام تعقیبی سه سال است."

۴- به پانویس شماره ۲ رجوع شود.

بازخوانی پرونده های دادگاه انتظامی کانون

مهندس سید امیرپروز مرعشی

کارشناس رسمی دادگستری در رشته کشاورزی و منابع طبیعی

نماینده هیأت مدیره در دادگاه انتظامی کانون کارشناسان رسمی دادگستری استان فارس

پرونده به احدی از کارشناسان کانون فارس جهت اظهار نظر ارجاع داده می شود. کارشناس مربوط با داشتن سال ها سابقه خدمت در بخشی از سازمان مورد دعوی (در استان فارس) و آشنایی کامل با موضوع مندرج در قرار صادره، پس از انجام بررسی های لازم، اظهار نظر کارشناسی خود را تقدیم مرجع قضایی مربوطه می نماید. متعاقب آن خواهان پرونده پس از ملاحظه نظریه کارشناسی و عدم رضایت از نتیجه کارشناسی، از ایشان در دادسرای انتظامی کانون تحت عنوان **انجام کارشناسی با وجود جهات رد قانونی** شکایت می کند. در این رابطه کارشناس مذکور روند اجرای قرار را عادی و اظهار نظر خود را منطبق با موازین کارشناسی تلقی نموده، غافل از این که در اجرای قرار، مفاد ماده ۳۳ قانون کارشناسان رسمی دادگستری را مد نظر قرار نداده است. زیرا هرچند پرونده در استان دیگری مفتوح می باشد، لیکن سازمان ذی مدخل در پرونده، سازمانی است که کارشناس منتخب، احدی از کارکنان آن سازمان در این استان می باشد و به این جهت رابطه خادم و مخدومی بین کارشناس و سازمان ذیربط که یکی از جهات رد کارشناس است برقرار بوده و با این وضعیت کارشناسی را پذیرفته و مبادرت به اظهار نظر نموده است.

باید توجه داشت که در صورت نبود اطلاع از نص قانون هم با یکی از اصول مسلم حقوقی در نظام قضا مواجه می شویم که می گویند: **"جهل به قانون رافع مسؤولیت نیست"** و متأسفانه همین امر منجر به محکومیت یکی از کارشناسان خوشنام کانون شد. تخلف ایشان به دلیل سابقه نیک و نداشتن محکومیت قبلی، با یک درجه تخفیف در ردیف ۳ ماده ۲۶ قانون کانون کارشناسان رسمی دادگستری تحت عنوان مسامحه و سهل انگاری قرار گرفته، که در نهایت محکوم به توبیخ با درج در پرونده شد.

با توجه به اهمیت جایگاه کارشناس و کارشناسی در استان، کشور و حتی در سطحی وسیع تر در سراسر جهان، سبک انگاری در این امر، تاوان سنگینی برای افراد ذی حقی که حقوقشان تضییع می شود و متعاقب آن برای شخص کارشناس مربوط خواهد داشت. زیرا چنانچه صاحب حق به نتیجه مورد نظر خود نرسد برای بدست آوردن آن، از کارشناس در دادسرای کانون شکایتی را طرح خواهد کرد و تا رسیدن به مقصود دست از طلب بر نخواهد داشت.

در متون دینی هم که اندک تفحصی شود خواهیم دید که مقوله یافتن حق و رساندن آن به ذی حق بسیار مورد عنایت قرار گرفته است. با کمی بررسی در سخنان بزرگان دین همچون امیر مؤمنان حضرت علی (ع) در نهج البلاغه، دو تعریف از عدالت قابل برداشت است: یکی رعایت حقوق دیگران و دیگری سخن معروف عدالت، آن است که حق هر صاحب حقی داده شود.

وظیفه محول شده به اینجانب در دادگاه انتظامی کانون و رویارویی با نکاتی مغفول مانده از دید همکاران محترم، ایجاب می کند که این مجال پیش آمده را غنیمت شمرده و بتدریج به پرونده هایی اشاره کنم که به علت بی توجهی برخی از همکاران به ضوابط کارشناسی، آسیب پذیر شده و در مراجع مربوط امکان هرگونه دفاعی را از خود سلب می نمایند. باشد که راه پیش رو به این سبب روشن تر از همیشه جلوه گر شود. اینک توجه همکاران محترم را به پرونده ای جلب می کنم که با توجه به وجود رابطه خادم و مخدومی که یکی از جهات رد است، کارشناس محترم اقدام به انجام کارشناسی نموده است.

پرونده ای با این مضمون در مرجع قضایی طرح می شود: اختلافی در ملی یا مستثنیات بودن زمینی خارج از استان فارس بین متداعیین پیش آمده و برای حل آن،

زمانی که در یک سازمان، نهاد یا اداره رابطه استخدامی برقرار می‌شود، رابطه خادم و مخدومی در تمام ارکان آن جاریست. صرف نظر از اینکه موضوع کارشناسی در چه استانی مطرح باشد، همین که یک طرف پرونده دستگاه اجرایی متبوع کارشناس باشد، امکان اظهار نظر کارشناسی وجود ندارد مگر اینکه در آن رشته کارشناس رسمی دیگری وجود نداشته یا کارشناس مرضی الطرفین بوده و یا آن که کارمند مذکور طبق مقررات مربوط به آن دستگاه، قانوناً ملزم به اظهار نظر باشد.

ه- بین دادرس و یکی از طرفین و یا همسر یا فرزند او دعوای حقوقی یا جزایی مطرح باشد و یا در سابق مطرح بوده و از تاریخ صدور حکم قطعی دو سال نگذشته باشد.
و- دادرس یا همسر یا فرزند او دارای نفع شخصی در موضوع مطروح باشند.

✓ ماده ۳۳ قانون کانون کارشناسان رسمی دادگستری

کارشناسانی که مستخدم شاغل دولت یا مؤسسات دولتی یا شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت یا شهرداری‌ها یا سایر نهادهای عمومی غیر دولتی و یا سایر شرکت‌های دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا ذکر صریح نام است، می‌باشند، نمی‌توانند در دعاوی و سایر امور مستلزم امر کارشناسی رسمی که مربوط به دستگاه متبوع آنهاست به عنوان کارشناس رسمی مداخله و اظهار نظر کنند مگر اینکه در آن رشته کارشناس رسمی دیگری وجود نداشته و یا مرضی الطرفین باشند یا آنکه کارمند مذکور طبق مقررات مربوط به آن دستگاه قانوناً ملزم به اظهار نظر باشد. هیچ کدام از مراجع قضائی و ادارات دادگستری و ثبت اسناد و املاک نمی‌توانند امر کارشناسی رسمی را به کارشناسانی که کارمند شاغل قضائی یا اداری دادگستری یا ثبت اسناد و املاک می‌باشند ارجاع کنند مگر اینکه در آن رشته جز قاضی و یا کارمند شاغل، کارشناس دیگری وجود نداشته باشد.

من از مفصل این نکته مجملی گفتم

تو خود حدیث مفصل بخوان ازین مجمل

هرچند همه دوستان بارها و بارها جهات رد کارشناس را مطالعه کرده‌اند، اما شواهد نشان می‌دهد که توجه مجدد به این ماده قانونی (ماده ۹۱ قانون آیین دادرسی مدنی) ضروری است.

از اینرو در ادامه متن کامل ماده های ۹۱ و ۲۶۱ قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی و نیز ماده ۳۳ قانون کارشناسان رسمی دادگستری ذکر می‌گردد:

✓ جهات رد دادرس و کارشناس:

مطابق ماده ۲۶۱ قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی: " کارشناس مکلف به قبول امر کارشناسی که از دادگاه به او ارجاع شده می‌باشد، مگر اینکه دارای عذری باشد... موارد معذور بودن کارشناس همان موارد معذور بودن دادرس است."

و مطابق ماده ۹۱ قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی:

دادرس در موارد زیر باید از رسیدگی امتناع کرده و طرفین دعوا نیز می‌توانند او را رد کنند.

الف- قرابت نسبی یا سببی تا درجه سوم از هر طبقه بین دادرس با یکی از اصحاب دعوا وجود داشته باشد.

ب- دادرس قییم یا مخدوم یکی از طرفین باشد و یا یکی از طرفین مباشر یا متکفل امور دادرس یا همسر او باشد.

ج- دادرس یا همسر یا فرزند او، وارث یکی از اصحاب دعوا باشد.

د- دادرس سابقاً در موضوع دعوای اقامه شده به عنوان دادرس یا داور یا کارشناس یا گواه اظهار نظر کرده باشد.

انتقال؛ شرط داوری

دکتر محمد قهرمان

کارشناس رسمی دادگستری در رشته تعیین نفقه

حسب قاعده کلی، حقوق و تعهدات قائم به شخص، قابلیت تسری به دیگری را ندارد،^۲ شرط ضمن عقد می تواند هر دو چهره حق و تکلیف را داشته باشد. شرط به معنای الزام یا التزام به چیزی است اما دارای ماهیت اعتباری و دو طرفه و غیر مستقل است که در ضمن عقد انشا می شود.^۳ برخی معتقدند شرط داوری اوصاف و آثار شرط ضمن عقد موضوع مواد ۲۳۲ به بعد قانون مدنی را ندارد و احکام ویژه خود را دارد و یک توافق مستقل از عقد است و آن را به عنوان یک شرط ضمن عقد یا تعهد تبعی نمی دانند.^۴

اما برخی دیگر از حقوقدانان شرط داوری را دارای ماهیت قراردادی و تابع ماده ۱۰ قانون مدنی می دانند^۵ و برخی آن را تعهد تبعی^۶ و برخی نیز آن را ضمن عقد تلقی می کنند.^۷ با این وصف اگر شرط داوری، شرط تبعی و ضمن عقد است باید به قائم مقام منتقل شود، اگرچه استقلال شرط داوری به موجب قوانین بسیاری از کشورها حتی در داوری بین المللی ایران مورد تأکید و تصریح قرار گرفته است و لذا برخی معتقدند که شرط داوری مستقل است^۸ که اگر بر این عقیده باشیم شرط داوری به دلیل استقلال آن از موضوع بحث خروج موضوعی دارد، زیرا دیگر شرط ضمن عقد نیست تا به تبع عقد بحث انتقال آن مطرح شود. ماده ۴۸۱ قانون آیین دادرسی مدنی، فوت و حجر را موجب زوال داوری می داند و علی رغم لزوم عقد، شرط داوری منتقل نمی شود، چون به اصحاب معامله مربوط است.

برخی معتقدند که در داوری که داور معینی تعیین نگردیده است، شخصیت داور و متعاملین تأثیری ندارد و شرط داوری منتقل می شود، ولی در داوری خاصی که داور معینی انتخاب گردیده، شرط داوری منتقل نمی شود.^۹

یکی از موضوعات مهمی که در امر داوری حکم صریحی پیرامون آن در قانون نیامده است، مسأله انتقال شرط داوری است. سؤال این است که آیا با انتقال قرارداد، شرط داوری نیز به قائم مقام انتقال می یابد؟ و آیا منتقل الیه یا وارث ملزم به تبعیت از شرط داوری هستند؟ یا اینکه با انتقال قرارداد، شرط داوری منتفی و صلاحیت داور زایل می گردد و باید موضوع به مرجع عام دادخواهی تظلمات برگردد؟

قانون گذاری بر اصولی مبتنی است که با استمداد از آن اصول و قواعد و نیز تجزیه و تحلیل موضوع می توان به مسائل و موضوعاتی که دارای حکم صریحی در قانون نیستند پاسخ داد یا حداقل مطابق اصول و مبانی عقلی آن را مورد تحلیل قرار داد. در بسیاری از عقود و قراردادهای طرفین حل اختلافات احتمالی خود را به داوری ارجاع می دهند و صلاحیت داور را در مورد دعاوی خود می پذیرند. در این عقود چنانچه یکی از طرفین حق خود را به دیگری انتقال داده و قرارداد را به دیگری منتقل کند به معنای این است که منتقل الیه جایگزین انتقال دهنده شده و از همه ویژگی های موقعیت قراردادی بهره مند می شود.

از طرف دیگر قائم مقام کسی است که مستقیم یا غیر مستقیم در عقد، مشارکت نداشته است، اما در اثر انتقال قرارداد تمام یا قسمتی از دارایی یکی از طرفین به او، جانشین طرف قرارداد می شود و آثار عقد به او تسری می یابد. برخی معتقدند که قائم مقامی وارث و منتقل الیه مال، همان مفهوم انتقال عقد را در پی دارد و انتقال ارادی و مستقیم عقد به شخص دیگر از مصادیق قائم مقامی به شمار می رود و بنابراین واژه قائم مقام در مواد ۲۱۹ و ۲۳۱ ناظر به هر سه شخص خاص قائم مقام یعنی وارث، منتقل الیه مال و انتقال گیرنده مستقیم عقد می باشد که می توان از اصطلاح عام انتقال عقد در هر سه مورد بهره گرفت.^۱

با توجه به مواد ۱۹ و ۲۰ قانون پیش فروش که مقرر می دارد تا زمانی که حیات حقوقی قرارداد پیش فروش خاتمه نیافته است، منتقل الیه جانشین پیش خریدار می گردد، مقررات قانون پیش فروش در مورد او مصداق دارد و شرط داوری به موضوع قرارداد پیش فروش متصل است و منتقل می شود.

لذا به دلیل فقدان نص و حاکمیت قاعده کلی تبعیت شرط از عقد و غلبه تأثیر شخصیت داوران در انشاء شرط، دلایل عدم انتقال اقوی به نظر می رسد. اما در مواردی که اصل موضوع در صلاحیت داوری است و داوری اجباری محسوب می شود؛ مثل قانون پیش فروش ساختمان، سؤال مطرح این است که شرط داوری آیا صرفاً مربوط به پیش فروشنده و پیش خریدار است یا ایادی بعدی هم شامل می شود؟ به نظر می رسد با توجه به مواد ۱۹ و ۲۰ قانون پیش فروش که مقرر می دارد تا زمانی که حیات حقوقی قرارداد پیش فروش خاتمه نیافته است، منتقل الیه جانشین پیش خریدار می شود و مقررات قانون پیش فروش در مورد او مصداق دارد و شرط داوری به موضوع قرارداد پیش فروش متصل است و منتقل می شود. هرچند این نکته جای بحث و تأمل دارد.

منابع:

- ۱- شعاریان، ابراهیم، انتقال قرارداد، ص ۷
- ۲- ماده ۴۴۶ قانون مدنی
- ۳- شهیدی، مهدی، شروط ضمن عقد، ص ۲۱
- ۴- به ماخذ شماره ۱ رجوع شود
- ۵- متین دفتری، آیین دادرسی مدنی، ج ۱، ص ۸۵ همچنین واحدی، قدرت اله، آیین دادرسی مدنی، ج ۳، ص ۲۰۹
- ۶- نیک بخت، حمید رضا، استقلال شرط داوری، مجله تحقیقات حقوقی، سال ۷۶، ص ۲۷
- ۷- جعفری لنگرودی، ترمینولوژی، ص ۲۸۴
- ۸- به ماخذ شماره ۱ رجوع شود.
- ۹- به ماخذ شماره ۱ رجوع شود.

در قانون قرارداد ۱۹۹۹ انگلیس، انتقال شرط داوری به وراثت و منتقل الیه پذیرفته شده است، اما در آمریکا اختلاف نظر وجود دارد.

دکتر عبدالله شمس، در جلد سوم کتاب آیین دادرسی مدنی بر این نظر هستند که منتقل الیه ثالث نیست و از بین رفتن داوری تنها در صورت فوت و حجر و تراضی پیش بینی شده است و شرط داوری را قابل انتقال می دانند، اما برخی دیگر (خدابخشی، عبدالله، حقوق داوری، ص ۲۰۰) معتقدند که منتقل الیه ثالث است و منتقل الیه، مأخوذ به داوری نمی باشد و اصل انتقال توابع مشکوک است و انتقال دلیل می خواهد و با تردید نمی توان آن را ثابت دانست، اما به نظر می رسد:

اولاً: شرط داوری به اصحاب معامله مربوط است نه مورد معامله، یعنی اتخاذ تصمیم داور برای اعلام وجود حق یا بی حقی یکی از طرفین است.

ثانیاً: شرط داوری نه تنها ملازمه با موضوع قرارداد ندارد بلکه تابع آن نیز نمی باشد.

ثالثاً: حسب ماده ۴۸۱ قانون آیین دادرسی مدنی، فوت و حجر از عوامل زوال داوری است، پس اگر عقد داوری لازم است، چرا با حجر و فوت آنها داوری زایل می شود؟ درحالیکه تأثیری در موضوع قرارداد ندارد. پس از وحدت ملاک آن می توان وابستگی شرط داوری به طرفین و قائم به شخص بودن را پذیرفت.

رابعاً: داوری، قضاوت خصوصی است که طرفین آن را پذیرفته اند و اصل بر قضاوت و رسیدگی دولتی است و در موارد تشکیک و تردید، اصل عدم انتقال است.

نگاهی به مقوله "تعدیل قیمت پیمان" در قراردادهای پیمانکاری طرح های عمرانی

دکتر هومن دامن گیر

کارشناس رسمی دادگستری در رشته راه و ساختمان

بسته می شود در دسته قراردادهای اداری قرار می گیرند. آنچه در این نوع قراردادها حاکمیت اراده طرفین را بشدت تحت تاثیر قرار می دهد قوانین و مقرراتی است که با هدف حفظ منافع عمومی از سوی دولت تنظیم و ابلاغ شده است. این قوانین و دستورالعملها نظم و مصالح عمومی را مد نظر قرار می دهد و تراضی بر خلاف آن را در پروژه های دولتی نه تنها بر نمی تابد بلکه فاقد آثار حقوقی معرفی می کند. به عبارت دیگر پیمانکاران طرف قرارداد یکی از سازمان های دولتی ناگزیر از امضای سندی هستند که پیمان نام دارد و از سه بخش موافقنامه، شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان تشکیل شده است. متن پیمان از پیش توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تدوین گردیده و به استثنای درج مواردی نظیر نام و نشانی طرفین، موضوع، شماره و تاریخ قرارداد و مبلغ و مدت پیمان هیچ گونه دخل و تصرفی در متن آن امکان پذیر نیست. همچنین در تنظیم شرایط خصوصی، چارچوب تعیین شده در شرایط عمومی پیمان در نظر گرفته می شود به گونه ای که در بخشنامه ۵۴/۸۴۲-۱۰۲/۱۰۸۸ مورخ ۱۳۷۸/۳/۳ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور درج مطالبی خارج از محدوده تعیین شده در شرایط عمومی پیمان در شرایط خصوصی غیرمجاز اعلام گردیده است. بنابراین چارچوب قراردادهای دولتی عمدتاً به شیوه انعطاف ناپذیر تنظیم می شود که این امر می تواند مقوله تعدیل قیمت قرارداد و سهولت پرداخت و دریافت آن را بشدت تحت تاثیر قرار دهد.

در بند ه ذیل ماده بیست و نهم شرایط عمومی پیمان تعدیل نرخ پیمان به مندرجات شرایط خصوصی مرتبط شده است. این بدان معناست که در شرایط عمومی پیمان، که بخش جدایی ناپذیر پیمان در قراردادهای دولتی است، مقوله تعدیل قیمت قرارداد به خواست و اراده طرفین قرارداد و تراضی ایشان واگذار شده است.

واژه تعدیل اساساً به معنای برابر و هم وزن کردن می باشد که از ریشه عدل در باب تفعیل ثلاثی مزید زبان عربی بدست آمده است. در قراردادهای پیمانکاری که دارای ماهیت مدت دار است هرگاه قیمت‌ها و شرایط اقتصادی در مدت پیمان (زمان انجام تعهد) در قیاس با قیمت‌ها و شرایط اقتصادی زمان پیشنهاد قیمت پیمانکار دچار دگرگونی و تغییرات فاحش و اساسی شود، انجام تعهد از سوی پیمانکار مستلزم پرداخت هزینه هایی خواهد بود که در چارچوب مبلغ قرارداد برگشت ناپذیر است. استمرار این شرایط در مدت انجام تعهد موجب ضرر و زیان پیمانکار (یک طرف قرارداد) خواهد شد، درحالیکه عامل بروز ضرر و زیان مذکور ناپایداری اقتصادی بوده که بوضوح کاملاً خارج از ید و اختیار پیمانکار می باشد. در چنین شرایطی که عملاً موازنه مالی قرارداد بهم می خورد تعدیل قیمت قرارداد براساس میزان رشد قیمت‌ها خود را بعنوان مسیر برون رفت از عدم موازنه مذکور و برقراری مجدد تعادل از دست رفته قرارداد نشان می دهد.

در مواردی که قرارداد پیمانکاری میان دو طرف از بخش خصوصی یا بخش عمومی غیردولتی منعقد شده است و چارچوب آن خارج از دستورالعمل‌های ابلاغی سازمان مدیریت و برنامه ریزی (سازمان برنامه و بودجه) کشور می باشد، مقوله تعدیل مبلغ قرارداد نظیر سایر موارد مندرج یا مرتبط با قرارداد مبتنی بر توافق و تراضی طرفین و متکی به اراده ایشان است. چنین قراردادهایی در صورت مواجه شدن با تغییرات فاحش و اساسی قیمت‌ها و در صورت توانایی پیمانکار در اثبات وقوع شرایط قهری ناشی از افزایش شدید قیمت‌ها و به تبع آن عدم انجام تعهد از سوی وی یا مشمول ختم پیمان ناشی از استیلا شرایط قهری می شوند یا با توافق طرفین بر مقوله تعدیل قیمت قرارداد، بنحوی تعادل از دست رفته قرارداد بازگردانده شده، تعاملات قراردادی تداوم می یابد. قراردادهایی که به کارفرمایی دستگاه‌های اجرایی دولتی

مصالح و دستمزدها، مجدداً ایجاد ساز و کار تعدیل قیمت قرارداد با هدف فراهم نمودن امکان موازنه و تداوم قراردادها ضرورت پیدا کرد. در همین چارچوب بخشنامه نحوه جبران آثار تغییر قیمت ارز در پیمانهای فاقد تعدیل (بخشنامه شماره ۱۰۰/۸۰۷۷۶ مورخ ۹۱/۱۰/۱۱ و تالی های آن) و بخشنامه نحوه جبران آثار اصلاح قیمت حامل های انرژی با اعمال قانون هدفمند کردن یارانه ها در پیمان های فاقد تعدیل (بخشنامه شماره ۱۰۰/۳۴۶۴۳ مورخ ۹۱/۵/۱ و تالی های آن) از سوی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور به دستگاه های اجرایی و همچنین مشاوران و پیمانکاران شاغل در پروژه های دولتی ابلاغ شد.

پیمان هایی که در آنها تعدیل قیمت قرارداد بوضوح تعیین تکلیف نشده است، به شدت برای طرفین قرارداد چالش آفرین هستند. در شرایط ناپایدار اقتصادی، پیمانکار به سهولت می تواند حق درخواست تعدیل قیمت قرارداد را اثبات نماید و در این خصوص (در مورد تغییر فاحش قیمت ها) حتی بعضاً عوامل دستگاه های اجرایی با پیمانکار اختلاف نظری ندارند. اما آنچه در این میان خود را به عنوان چالش می نمایند ساز و کار انجام تعدیل قیمت قرارداد با رعایت مقررات و دستورالعمل های لازم الاجراست. از یک سو می توان اعلام داشت اراده هایی که اصل قرارداد را ایجاد کرده اند، می توانند مبادرت به اصلاح یا تکمیل آن در موارد ناقص یا مبهم نمایند و از سوی دیگر جنبه عمومی این قراردادها و قوانین و مقررات وضع شده مرتبط با حفظ منافع عمومی به شدت اصل حاکمیت اراده را دچار محدودیت می کند.

در همین چارچوب گروهی بر این باور هستند که در نظر گرفتن تعدیل قیمت قرارداد شرایطی را ایجاد می نماید که در تعارض با شرایط حاکم بر برگزاری مناقصه و اخذ استعلام قیمت از پیمانکاران می باشد. بنابراین در این پیمان ها ورود به مقوله تعدیل مبلغ قرارداد را به منزله برهم زدن مقدمات تعیین طرف قرارداد (پیمانکار) تلقی می کنند و بر این اساس تعدیل مبلغ قرارداد را منتفی می دانند. اما گروهی دیگر معتقدند که تأمین منافع عمومی از به نتیجه رسیدن موضوع قرارداد با قیمت معقول حاصل می شود و در چنین مواردی بعضاً گام نهادن در مسیر عدم حل و فصل اختلاف می تواند به توقف کامل پروژه و به بهره برداری نرسیدن آن در موعد مقرر انجامد. بر این اساس بررسی کارشناسانه ادعای پیمانکار و رسیدگی خردمندانه مقوله درخواست تعدیل قیمت قرارداد از سوی پیمانکار در دستور کار دستگاه اجرایی قرار می گیرد تا با اخذ مجوز از مراجع بالادستی اعاده تعادل به قرارداد ممکن شده، پیمان تا حصول به موضوع آن تداوم یابد.

قراردادهای پیمانکاری پروژه های دولتی را با رویداشت به مقوله تعدیل قیمت قرارداد، در سه گروه کلی می توان دسته بندی کرد: در دسته اول پیمان هایی قرار می گیرند که در شرایط خصوصی آنها تعدیل قیمت قرارداد به رسمیت شناخته شده و جهت تنظیم صورت وضعیت های تعدیل شاخص، مبنای تعدیل آحاد بها نیز معرفی گردیده اند. دسته دوم قراردادهایی هستند که در این خصوص مسکوت هستند و در شرایط خصوصی مطلب خاصی به عنوان مکمل بند هـ ذیل ماده بیست و نهم شرایط عمومی پیمان درج نشده است. با توجه به حساسیت موضوع، مواردی از این دست بویژه در قراردادهایی که اخیراً تنظیم شده کمتر به چشم می خورد. در دسته سوم پیمان هایی قرار می گیرند که در متن موافقتنامه آنها یا در شرایط خصوصی پیمان در توضیح مفاد بند هـ ذیل ماده بیست و نهم شرایط عمومی پیمان، صریحاً عدم تعلق تعدیل به قرارداد مورد نظر درج گردیده است. در پیمان های دارای تعدیل شیوه روبرو شدن با تغییر قیمت ها در دوره انجام تعهد (دوره انجام کار) نسبت به قیمت های زمان پیشنهاد قیمت، در هنگام عقد قرارداد دیده می شود. چنانچه پیمان بر اساس آحاد بها و متکی بر دفترچه فهرست بها منعقد شده باشد، شاخص های یکی از فصول چهارگانه سال مورد نظر (معمولاً یک فصل قبل از فصل پیشنهاد قیمت پیمانکار در پیمانهای منعقد شده پس از ۸۲/۹/۱۵ یا شاخص سه ماهه چهارم سال قبل از سال مربوط به فهرست بهای منضم به پیمان جهت پیمان های قدیمی تر) به عنوان شاخص های مبنای محاسبه تعدیل در شرایط خصوصی پیمان معرفی می شوند و متعاقباً مطابق مفاد دستورالعمل نحوه تعدیل آحاد بهای پیمان ها، ابلاغی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور (نظیر بخشنامه ۱۰۱/۱۷۳۰۷۲ مورخ ۸۲/۹/۱۵)، صورت وضعیت تعدیل تنظیم و از سوی پیمانکار به دستگاه نظارت و کارفرما تسلیم می گردد.

در پیمان های منعقد شده با ساختار سرجمع مبتنی بر بخشنامه ۱۰۰/۶۴۰۵ مورخ ۸۹/۲/۴ معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور (که در آن بازه زمانی محدود پس از انحلال سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور عملاً جایگزین سازمان مذکور شده بود) عدم پرداخت تعدیل آحاد بها صراحتاً در ماده هفتم موافقتنامه ذکر شده است. در این پیمان ها تلاش شده که به مقوله پرداخت مابه التفاوت چند قلم مصالح مصرفی درج شده در پیوست شماره پنج موافقتنامه موضوعیت داده شود. اما در گذر زمان و با حذف یارانه سوخت و حامل های انرژی (اعمال قانون هدفمند کردن یارانه ها) و نیز افزایش قابل ملاحظه و در عین حال غیرقابل پیش بینی قیمت ارز و تأثیر گسترده این تغییرات بر قیمت انواع

دور داشت که انعقاد قراردادهای فاقد ساز و کار تعدیل قیمت قرارداد عملاً به منزله ایجاد تعهد برای پیمانکاران جهت مواجه شدن با خطرات و مشکلات مالی ناشی از تورم و ناپایداری غیرقابل پیش بینی قیمت‌ها است. با توجه به وجود ابهام در روند افزایش قیمت‌ها، معمولاً انعقاد چنین قراردادهایی به مغبون شدن یکی از طرفین پیمان انجامیده، میزان بروز اختلاف‌های قراردادی را افزایش می‌دهد و در میان مدت به تضعیف بدنه فنی و اجرایی کشور منتهی می‌شود که این تبعات فرسنگ‌ها از هدف متولیان حوزه برنامه ریزی عمرانی کشور دور به نظر می‌رسد.

نتیجه گیری

در پروژه‌های عمرانی، هدف کارفرما از انعقاد قرارداد با پیمانکار دستیابی به ماحصل فیزیکی موضوع پیمان است. پیمانکاران در چنین قراردادهایی با هدف تحصیل سود از طریق ارائه خدمات فنی و مدیریتی در فرایند ایجاد موضوع پیمان وارد می‌شوند. آنچه که سبب تداوم پیمان تا حصول به مطلوب کارفرما می‌گردد حفظ تعادل و موازنه قرارداد است. در شرایطی که به علت افزایش شدید قیمت‌ها موازنه قرارداد بهم می‌خورد به منظور تامین هدف طرفین پیمان تعدیل مبلغ قرارداد ضروری به نظر می‌رسد. با عنایت به اینکه ماحصل موضوع پیمان نهایتاً متعلق به کارفرما است و از افزایش قیمت آن هماهنگ با افزایش قیمت در سایر بخش‌ها، کارفرما منتفع می‌شود، تعدیل مبلغ قرارداد بر اساس واقعیت‌های موجود در اقتصاد مناسب‌ترین روش تداوم پیمان به نظر می‌رسد. بر همین اساس در قراردادهای دولتی، سازمان برنامه و بودجه کشور و اسلاف آن در سال‌های گذشته به تنظیم و ابلاغ بخشنامه‌های جبرانی (اعم از تعدیل و مابه‌التفاوت) مبادرت کرده‌اند تا از آنها به فراخور شرایط قرارداد بهره گرفته شود و پیمان تا دستیابی به هدف، که ایجاد موضوع پیمان است، تداوم یابد.

در قراردادهایی که در آنها به صراحت اعلام شده که فاقد تعدیل و مابه‌التفاوت هستند، عملاً راه ورود به بحث تعدیل مبلغ قرارداد بسته شده است. در چنین مواردی چنانچه افزایش شدید قیمت‌ها ناشی از تورم افسارگسیخته غیرقابل پیش بینی حادث شود، معمولاً پروژه‌ها بدو متوقف می‌شوند و متعاقب آن اگر سازمان برنامه و بودجه کشور، به عنوان متولی امر برنامه ریزی پروژه‌های عمرانی، ساز و کار بازگرداندن موازنه به قراردادهای را تدوین ننماید، پرونده‌های متعددی جهت رسیدگی به اختلاف میان کارفرمایان و پیمانکاران در مراجع اداری و قضایی تشکیل می‌گردد. پرونده‌هایی که در آنها از یک سو پیمانکاران عمدتاً به دنبال اثبات استیلائی شرایط قهری بر پیمان هستند و از سوی دیگر کارفرمایان عموماً در پی الزام پیمانکار به انجام تعهد یا اثبات تعطیلی غیرموجه پروژه از سوی پیمانکار و اعمال مواد چهل و ششم و چهل و هفتم شرایط عمومی پیمان می‌باشند. در عین حال نمی‌توان بر این واقعیت چشم پوشید که جایگزین کردن پیمانکار جدید با قیمت‌های روزآمد شده مستلزم صرف وقت و هزینه‌های گزاف است و هزینه تمام شده پروژه را به میزان قابل ملاحظه‌ای افزایش می‌دهد. بنابراین و با نظر به تجربه‌های سالیان گذشته، در چنین مواردی سازمان برنامه و بودجه کشور در تلاش برای جبران آثار مالی افزایش قیمت‌ها معمولاً دست به ابلاغ بخشنامه‌های جبرانی خواهد زد. نمونه بارز چنین اقداماتی صدور و ابلاغ بخشنامه‌هایی است که در سال‌های گذشته با هدف جبران آثار مالی افزایش نرخ ارز و قیمت سوخت جهت پیمان‌های فاقد تعدیل، تدوین و ابلاغ شده است.

چنین به نظر می‌رسد که تجویز عقد قرارداد بدون تعدیل از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور و اسلاف آن با هدف کاستن از هزینه تمام شده پروژه‌های عمرانی کشور صورت گرفته است. اما این واقعیت را نباید از نظر

چگونگی تشخیص اصالت مشخصات خودروها

تیمسار اسعد استیفایی

عضو شورای عالی و هیات مدیره

کانون کارشناسان رسمی دادگستری تهران

خودروها و در قالب ارائه خدمات به مشتریان، در قبال اخذ وجه میسر است، اما اظهار نظر یک کارشناس رسمی دادگستری در زمینه تولید انبوه کشورهای جهان، دانش فنی و تجربه زیادی می‌طلبد که در این مقاله اشاره‌ای مختصر به این دانش و تجربه خواهد شد.

هدف نهایی از تشخیص اصالت خودرو کمک به تعمیم عدالت و احقاق حق و خدمت به مردم است، اکنون توقع از همکاران کارشناس این است که با بکارگیری شیوه‌های علمی و فنی و به‌روز نمودن اطلاعات تخصصی، زمینه‌های جرم و کجروی را کاهش داده تا محیطی امن را برای هم میهنان فراهم کنیم. یکی از صلاحیت‌های کارشناسان گروه وسائط نقلیه موتوری تشخیص اصالت خودروها است، همانطوری که در مقدمه اشاره شد انجام این امر نیاز به تخصص، تجربه و مهارت خاص دارد که این مهارت در سالیان متمادی با معاینه و بازدید وسایل نقلیه و مطالعه پیرامون شناخت خودروهای گوناگون بدست آمده است. آگاهی به علوم جرم‌شناسی و دقت در اصول تشخیص اصالت و بازشناسی وسیله نقلیه اصیل از غیر اصیل (محل قرار گرفتن شماره موتور و شاسی، پلاکت مشخصات، شماره اتاق، کد رنگ‌ها، کدبندی تجهیزات منصوبه و مفاهیم و ترکیب اعداد و حروف و فرمت کتابت) از تجارب بدست آمده در این سالیان است.

از کان تشخیص اصالت خودرو

تشخیص اصالت هر وسیله نقلیه بر سه رکن استوار است:

۱. مشخصات فنی یا اساسی وسیله نقلیه
۲. مشخصات پلاک یا شماره انتظامی
۳. مشخصات اسناد وسیله نقلیه

تشخیص اصالت مشخصات اتومبیل؛ از مباحث تخصصی و فنی در رشته وسائط نقلیه موتوری است که آگاهی به آن مستلزم دانش فنی، آشنایی به علم جرم‌شناسی و کسب تجربه است که تحصیل آن نیازمند صرف وقت، علاقه‌مندی و پیگیری است.

در تعریفی ساده باید گفت که تشخیص اصالت مشخصات وسیله نقلیه عبارت است از: انطباق مشخصات اساسی یک وسیله نقلیه با مندرجات سند^۱ یا اسناد مسلم الصدور آن. در حال حاضر بیش از ۱۴۰ کشور کار تولید اتومبیل را در فراوانی آن (تیپ‌های مختلف از یک سیستم) انجام می‌دهند. برای مثال مرسدس بنز بیش از بیست و هشت نوع سواری بنز در تیپ ۲۸۰ تولید می‌کند یا در کشور خودمان، سواری سمند در ۱۲ تیپ تولید می‌شود که هر دستگاه دارای یک کدبندی جداگانه برای تشخیص اصالت آن است، کارخانجات اتومبیل‌سازی برای جلب نظر مشتریان و در دست داشتن بازار، هر ساله با طراحی جدید و نصب تجهیزات مورد علاقه خریداران، اقدام به ارائه مدل‌های متنوع اتومبیل می‌نمایند که این تجهیزات و تغییر مدل در کدبندی مشخصات اتومبیل‌ها لحاظ می‌شود.

این تجهیزات روی پلاک‌هایی حک یا منقوش می‌شود که دربرگیرنده نوع اتاق، سوخت، رنگ، نوع موتور منصوبه و گیربکس و تجهیزات بکار گرفته شده است که نقش بسزایی در بازشناسی خودروها دارند.

بازشناسی این تولیدات برای متخصصین کارخانه سازنده گرچه مشکل است ولی به علت در اختیار داشتن برنامه تولید

۱. در قانون مدنی ماده ۱۲۸۴ سند را این‌چنین تعریف کرده است:

سند عبارت است از: هر نوشته‌ای که در مقام دعوی یا دفاع قابل استناد باشد و آن بر دو نوع است:

۱- سند رسمی ۲- سند عادی. سند رسمی - سندی را می‌گویند که در اداره ثبت اسناد و املاک و یا دفتر اسناد رسمی یا در نزد یکی از مأمورین رسمی در حدود صلاحیت آن‌ها و بر طبق مقررات قانونی تنظیم شده باشد و غیر از اسناد مذکور سایر اسناد عادی است.

معاینات تشخیصی اصالت خودرو در چه مواقعی ضروری است؟

۱. در هنگام ارائه خدماتی مانند تعویض قطعات اساسی، صدور سند المثنی و کارت مشخصات وسیله نقلیه و مفقود شدن پلاک
۲. خدمات پس از شماره گذاری
۳. هنگام صدور برگ معاینه اتومبیل
۴. انجام نقل و انتقالات (خرید و فروش)
۵. طرح تعویض پلاک (برحسب مورد)
۶. در صورت کشف اتومبیل سرقتی (پس از صدور قرار قضائی)
۷. در زمان توقیف خودرو و استرداد به مالک (حسب دستور قضائی)
۸. هنگام مظنون شدن به وسیله نقلیه
۹. در گشت و کنترل های انتظامی
۱۰. صدور پلاک ترانزیت و خدمات گمرکی

بررسی رکن اول از ارکان سه گانه تشخیص اصالت

رکن اول شامل مشخصات فنی یا اساسی اتومبیل است:

۱. موتور ۲. شاسی ۳. اتاق توأم با رنگ ۴. محور (منظور از موتور و شاسی شماره آنها است)

۱. موتور

برای بازشناسی اصالت موتور ابتدا باید سطح حکاکی را مورد توجه قرار داد. سطح حکاکی شماره موتور به اشکال زیر دیده شده است.

- خطوط موازی - خطوط مورب - خطوط مقعر
- خطوط دایره ای با قوس های محدب و مقعر
- سطح صاف و صیقلی و بدون سنگ گرفتگی و سائیدگی

شماره موتور صرفاً روی سطوح مذکور حک می گردد، اطراف محل حکاکی باید به دقت کنترل و هرگونه تغییر و ناهماهنگی مورد توجه قرار گیرد و به صرف داشتن شماره فابریک، بلافاصله نظر بر اصالت صادر نگردد. تغییرات سطح حکاکی شامل اختلاف سطح، جوشکاری، بریدگی، شکستگی، سنگ گرفتگی، تغییر شکل ارقام، عمق ارقام حکاکی، شده متفاوت بودن ارقام و حروف مشابه در سطح حکاکی، تکه گذاری و حک ارقام و حروف با استفاده از قالب ریزی فلزات دیگر مانند قلع و سرب و مس و رنگ آمیزی محل حکاکی بررسی شود و پس از اقناع فنی، آنگاه با اطمینان خاطر درباره اصالت یا عدم اصالت شماره موتور که یکی از ارکان است اظهار نظر گردد.

ماده ۳۰ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب اسفندماه ۱۳۸۹ تصریح می کند که: تعویض قطعات اصلی وسایل نقلیه

شامل: موتور شاسی، اتاق و نیز رنگ بدون مجوز راهنمایی و رانندگی ممنوع است. در صورتی که بدون مجوز اقدام به تعویض موارد مذکور شود بنا به تشخیص واحد رسیدگی به اعتراضات مندرج در ماده ۵ قانون مذکور، متخلف مکلف به پرداخت جریمه به مبلغ یک چهارم تا یک هشتم قیمت قطعه و یا رنگ تغییر یافته خواهد شد و در صورت عدم کشف فساد در احراز اصالت قطعه تعویض شده و خودرو نسبت به اصلاح سند اقدام لازم به عمل می آید. چنانچه قطعه تغییر یافته فاقد استانداردهای لازم و مقررات فنی باشد نسبت به اوراق نمودن خودرو اقدام خواهد شد.

۲. شاسی

از دیگر ارکان مهم خودروها شاسی است. که به سه صورت دیده شده است .

۱. حک

۲. پلاکت منصوبه (فلزی یا پلاستیکی)

۳. نقش استامپ

محل حکاکی شماره شاسی: روی تیغه شاسی در قسمت جلو، وسط یا عقب، در سینی پشت داشبورد و در رکاب یا در سینی گلگیرها و سرانجام در کف اتاق زیر صندلی ها مشاهده می شود. برای بازشناسی اصالت شماره شاسی تمام اقداماتی که در مورد شماره موتور لازم بوده بایستی صورت پذیرد. نظر به اینکه شماره شاسی به علل تغییرات و تصادفات و احياناً مسائل مربوط به سند نمره و قاچاق و سایر جرائم دیگر بیشتر مورد دخل و تصرف قرار می گیرد به توجه و دقت بیشتری احتیاج دارد.

۳. اتاق و رنگ

اتاق یکی از قسمت های اصلی خودروها است که اکثراً دارای شماره بوده اما ممکن است در همه اسناد خودروها قید نشده باشد لیکن اهمیت آن به حدی است که وقتی تغییری در آن بوجود می آید، عملاً اصالت خودرو را زیر سوال می برد، در بعضی اتومبیل ها شماره اتاق روی یک تکه فلز کوچک حک گردیده و نصب می شود و در بعضی بصورت یک پلیت فلزی به صندلی جوش شده است، کامیون ها دارای اتاق راننده (کابین) و بارگیر (اتاق بار) جدا بوده و وانت ها دارای اتاق راننده جدا و بارگیر مجزا می باشند.

اتاق در مینی بوس شرایط خاصی دارد که ترکیبی از هماهنگی بدنه، شیشه ها، در و صندلی ها است.

چیز دیگری بر خلاف حقیقت یا ساختن مهر یا امضای اشخاص حقوقی یا غیر حقوقی یا به قصد تقلب، خردشدن یا تراشیدن یا قلم بردن یا الحاق یا محو یا اثبات یا سیاه کردن یا تقدم و تأخیر تاریخ سند نسبت به تاریخ حقیقی یا الصاق متقلبانه نوشته‌ای به نوشته دیگر یا بکاربردن مهر دیگری بدون اجازه صاحب آن و نظایر آن.

۱-۲- سارقین با استفاده از غفلت رانندگان که اسناد خود را در اتومبیل گذاشته اند، و با جعل عنوان مالک یا تغییر در مشخصات سند، خودرو را به دیگری منتقل می نمایند. یا اگر مدرک هویت مالک همراه سند داخل اتومبیل باشد با تعویض عکس آن با عکس مورد نظر مبادرت به فروش آن می نمایند.

۱-۳- سارق پس از سرقت اتومبیل و فک پلاک و نصب و جایگزینی پلاک اتومبیل دیگر بدون اینکه تغییراتی در مشخصات فنی اتومبیل بدهد با در اختیار داشتن اسناد سفید ثبتی و شناسنامه مالکیت و کارت خام اقدام به درج مشخصات فنی اتومبیل مسروقه در متن اسناد مربوطه و مهور نمودن به مهرهای لازم می نماید.

۱-۴- جعل اسناد به طرق زیر مشاهده گردیده است:

الف- از تقسیم عرضی دو سند و الصاق مشخصات قسمت بالایی یکی از اسناد (که حاوی مشخصات مالک است) به قسمت زیرین سند دیگر (که دارای مشخصات فنی اتومبیل مسروقه است) سند جعلی و جدیدی تهیه می شود.

ب- به کمک مواد شیمیایی یا تراشیدن و خراشیدن مشخصات فنی اتومبیل، هویت مالک اصلی پاک شده و مشخصات مورد نظر جایگزین می شود.

ج- سوابق گمرکی (برگ سبز و گواهینامه گمرکی و کاردکس کارخانه مورد استعمال) و پاسخهای مربوطه جعل می شود.

د- امکان جعل فاکتور خرید موتور، شاسی و اتاق، جعل گواهی تعمیرگاه مبنی بر تعمیر قسمت های اصلی خودرو، جعل کروکی تصادفات وجود دارد.

ه- چاپ اسناد بوسیله چاپخانه‌ای که سفارشات غیر مجاز را انجام می دهد.

بخش ۲- اعمال تغییرات در پلاک خودرو

۱-۲- تقسیم طولی در پلاک ها

۲-۲- تقسیم عرضی در پلاک ها

۲-۳- صاف کردن یکی از ارقام پلاک اصلی بوسیله دستگاه پرس و جایگزینی با عدد مورد نظر

۲-۴- تهیه پلاک تقلبی بوسیله دستگاه پرس

در اتوبوس ها، اهمیت درها و محل قرار گرفتن آنها، ستون ها، نوع شیشه و نحوه باز و بسته شدن آن، تعداد، نوع، ابعاد و ترتیب قرار گرفتن صندلی ها، فواصل و عرض راهرو و تجهیزات بدنه متنوع است. تعویض اتاق های بعضی از خودروها ضروری و تابع تشریفات خاص است.

اقدامات سارقان در خصوص تعویض اتاق ها با تغییرات اساسی در آنها و با جابجائی پلیت های اتاق صورت می گیرد.

رنگ نیز یکی از ارکان است که کارخانجات سازنده برابر برنامه ریزی و یا سفارشات مشتریان و خریداران خود اتومبیل ها را تولید و منقوش و رنگ آمیزی می نمایند که علاوه بر جنبه زیبایی برای حفاظت و نگهداری اتومبیل نیز مورد استفاده قرار می گیرد، تغییر رنگ بایستی با کسب مجوز از واحدهای راهنمایی و رانندگی صورت پذیرد، رنگ خودروها دارای کدبندی است که برخی از کارخانجات در اسناد اتومبیل قید نموده و اکثر کارخانجات در پلاکت مشخصات وسیله نقلیه آن را ثبت می کنند. رنگ فابریک به رنگی اطلاق می شود که توسط کارخانه سازنده و در زمان تولید وسیله نقلیه بر روی آن نقاشی و ثبت می گردد که در اصطلاح آن را رنگ کوره‌ای می نامند، برای تشخیص رنگ فابریک و کارخانه ای ابتدا با جسم نوک تیزی مانند پیچ گوشتی یا چاقو (بدون آنکه خسارت وارد شود)، از نقاط اتصال اسکلت به بدنه وسیله نقلیه اقدام به نمونه برداری رنگ نموده چنانچه در تمام نقاط ضخامت رنگ وسیله نقلیه به یک اندازه بود و به سطح کدر مانندی که همان ورقه فلز بدنه وسیله نقلیه است برخورد شود و همین آزمایش در سایر قسمت های اتومبیل خودرو صورت پذیرد و نتیجه یکسان باشد با توجه به وضعیت استهلاک (اثر عوامل جوی و محیط کار خودرو) چنانچه رنگ مورد آزمایش با رنگ مندرج در سند وسیله نقلیه هماهنگ باشد می توان به فابریک بودن رنگ و سرانجام استمرار و پایداری اصالت اتاق نظر داد. قابل ذکر است که با استفاده از قلم **Cage mesoring point** اندازه گیری ضخامت رنگ و بررسی اصالت رنگ قابل انجام است.

۴. محور ها

تغییر (کاهش یا افزایش) محور در خودروها ممنوع است. زیرا ضمن دگرگون شدن نوع کاربری وسیله نقلیه میزان ظرفیت هم تغییر می یابد، چنانچه فاصله دو محور مجاور از یکدیگر دو متر باشد آن دو محور را روی هم محور زوج و اگر فاصله آنها از دو متر بیشتر باشد هر کدام محور منفرد محسوب می شود.

اقدامات مجرمانه سارقین و جاعلین اسناد خودرو

بخش ۱- تغییر اسناد مالکیت خودرو:

۱-۱- جعل و تزویر عبارت است از ساختن نوشته یا سند یا

وسایل ارتباط جمعی

خسرو آرا

کارشناس رسمی دادگستری در رشته عکس، فیلم و امور سینمایی

به معنای بستگی، پیوند، پیوستگی و رابطه استعمال می‌شود.^۲ ارتباط عبارت است: از فن انتقال اطلاعات، افکار و رفتارهای انسانی از یک شخص به شخص دیگر. به طور کلی هر فرد برای ایجاد ارتباط با دیگران و انتقال پیام‌های خود به ایشان از وسایل مختلف استفاده می‌کند. مثلاً، وقتی انسان می‌خندد، با نگاه و لبخند نشاط خود را به دیگری نشان می‌دهد. همچنین هنگامی که شخصی به شخص دیگر "صبح بخیر" می‌گوید، با بیان شفاهی، دوستی و صمیمیت خود را به او می‌رساند و با وی ارتباط برقرار می‌کند.^۳ اغلب متخصصان برای کلمه "ارتباط" بصورت مفرد (**communication**) و کلمه "ارتباطات" در حالت جمع (**communications**) معانی متفاوتی بیان می‌کنند.

کلمه "ارتباط" به طور مفرد، به معنای جریانی است که ضمن آن پیامی از یک منشأ به مخاطب منتقل می‌گردد و به زبان ساده تر می‌توان گفت، ارتباط شامل چگونگی بیان یک مطلب به فرد است.

کلمه "ارتباطات" به صورت جمع به وسایل و روش‌های ارتباطی اطلاق می‌شود. از این لحاظ یک روزنامه، یک سازمان رادیویی و یا تلویزیونی، یک مؤسسه مطبوعاتی، یک کمپانی فیلمبرداری و یک چاپخانه از انواع ارتباطات به شمار می‌روند.^۴ با پیدایش وسایل ارتباطی در جهان، قوانین و مقررات و راهکارهای لازم برای رعایت حقوق ناشران، فیلم‌سازان، هنرمندان و پخش‌کنندگان برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی و کلیه کسانی که به نحوی از امواج و فضا برای ارسال پیام‌های صوتی و تصویری استفاده می‌کنند، تدوین گردیده است.

در کشور ما نیز حق مالکیت معنوی و هنری، رعایت اصول اخلاقی در اجتماع و جلوگیری از تجاوز به آزادی و حقوق دیگران در قوانین قضایی پیش‌بینی شده است.

امروزه عکس و فیلم برای ثبت وقایع و نصب دوربین‌های مداربسته برای کنترل و جلوگیری از تخلفات، حفاظت از کارخانه‌ها، اماکن، مغازه‌ها و بسیاری از بانک‌ها و جایگاه‌های عبور و مرور، بطور ضروری و لازم مورد استفاده قرار می‌گیرند و شرکت‌های بیمه برای پوشش بیمه‌های خود، نصب این دوربین‌ها را ضروری می‌دانند.

برای آن که انسان بهتر بتواند به زندگی جمعی ادامه دهد و در صحنه فعالیت‌های اجتماعی راه مناسب‌تری را برگزیند و مسئولیت‌های فردی و اجتماعی و حقوقی را با آگاهی بیشتر به عهده بگیرد، می‌بایست همیشه در جریان اخبار، اطلاعات و حوادثی که هر لحظه در محیط اطراف وی و جهان روی می‌دهد، قرار داشته باشد.

در دنیای معاصر وسایل ارتباط جمعی هر خبری را از نقاط بسیار دور، در مدت کوتاهی در دسترس انسان‌ها قرار می‌دهد.

این تحولات، وضع جهان را از لحاظ روابط اجتماعی به کلی دگرگون ساخته، به گونه‌ای که قدرت درک بشر امروزی به مراتب از توانایی‌های عادی حواس پنجگانه وی فراتر رفته است. او نه تنها در محیط کوچک زندگی خود حاضر است، بلکه در عین حال در همه نقاط عالم، در فضا و حتی تا حدودی در زمان نیز حضور دارد و تردیدی نیست که روزنامه‌ها، مجله‌ها، نشریات، خبرگزاری‌ها، رادیو، تلویزیون و سینما از عوامل اصلی این تحول فوق‌العاده می‌باشند.

"شبکه‌های وسیع ارتباطی که در تمام مدت شبانه روز فعالیت دارند، ده‌ها خبرگزاری ملی یا بین‌المللی، صدها ایستگاه رادیو و تلویزیون و هزاران نشریه چاپی محلی، کشوری یا جهانی در هر لحظه و هر روز تازه‌ترین خبرها، تفسیرها و بحث‌های مختلف اجتماعی را بطور وسیع و دقیق در اختیار میلیون‌ها انسان قرار می‌دهند. بنابراین، وظیفه و نقش اساسی وسایل ارتباط جمعی، انتشار جریان رویدادهای اجتماعی است و همین امر به انسان امکان می‌دهد محیط زندگی را بهتر بشناسد و با توجه به آن، احتیاجات فردی یا جمعی خود را مرتفع سازد، در برابر دیگران رویکرد شایسته پیش‌گیرد، اندیشه بدست آورد، قضاوت‌های درست انجام دهد و بطور کلی به عنوان عضوی از اعضای جامعه با آگاهی کامل به حقوق و مسئولیت‌های خویش، به زندگی ادامه دهد."^۱

کلمه **ارتباط** که اکنون به جای لغت "**communication**" انگلیسی و "**la communication**" فرانسوی در ایران بکار می‌رود، مصدر عربی باب افتعال است و در فارسی به صورت مصدری، به معنای پیوند دادن و ربط دادن و به صورت اسم مصدر

با توسعه وسایل ارتباط جمعی، بخصوص شبکه های اجتماعی، لزوم بررسی و به روز رسانی مقررات و قوانین مرتبط با آنها احساس می شود که می توان با بهره گیری از تجارب و توانمندی کارشناسانی که تخصص و اطلاعات لازم را در این زمینه دارند، در ارائه خدمات حقوقی موفق تر عمل کرد.

فی ما بین کارفرمایان و تهیه کنندگان فیلم، عکس و سینما. اغلب ارجاعات کارشناسی در رشته عکس، فیلم و امور سینمایی، در حال حاضر عبارتند از: پرونده هایی در رابطه با فیلم های عقد و عروسی و شکایت های خانواده ها از عکاسان و فیلمبرداران، پیرامون دستمزد، کیفیت تصویر، آماده نشدن عکس و فیلم در موعد مقرر و... همچنین درخواست کارشناسی صدا، از صداهایی که غالباً به وسیله تلفن های همراه ضبط شده اند، تطبیق صدای ضبط شده با صدای متهم، همچنین تشخیص چهره متهم از روی تصاویر فیلم های ضبط شده بوسیله دوربین های مدار بسته در هنگام سرقت و یا وقوع جرم، تشخیص تصاویر فتوشاپ شده و یا تصاویری که به وسیله تدوین یا مونتاژ بازسازی شده اند.

با توسعه وسایل ارتباط جمعی، بخصوص شبکه های اجتماعی، لزوم بررسی و به روز رسانی مقررات و قوانین مرتبط با آنها احساس می شود که می توان با بهره گیری از تجارب و توانمندی کارشناسانی که تخصص و اطلاعات لازم را در این زمینه دارند، در ارائه خدمات حقوقی موفق تر عمل کرد.

در حال حاضر در محاکم قضایی، رسیدگی به پرونده هایی در ارتباط با ضبط صدای متهمین، تصاویر دوربین های مدار بسته از صحنه های ارتکاب جرم و وقوع مسایلی از این دست در جریان است. به همین دلیل حضور کارشناسان رسمی دادگستری در زمینه عکس و فیلم و علوم ارتباطات در این گونه پرونده ها اجتناب ناپذیر بوده و بر همین اساس بکارگیری متخصصین این رشته در کانون کارشناسان رسمی دادگستری در کشور موضوعیت یافته است.

کارشناسی امور عکس، فیلم و امور سینمایی از سال ۱۳۸۰ در کانون کارشناسان رسمی دادگستری فارس، آغاز شد. وظایف این کارشناسان عبارت است از: ارزیابی و بررسی امور مربوط به عکس، فیلم و سینما (مستندهای ویدئویی و تلویزیونی)، شناخت و تشخیص کمی و کیفی فیلم ها از نظر نور، رنگ، صدا، چاپ، ظهور و سایر موارد، بررسی لوازم و وسایل فنی مربوط به فیلم سازی و تعیین ارزش ریالی وسایل مربوط به آن، رسیدگی به امور مربوط به عکس و عکاسی و تعیین ارزش ریالی وسایل مربوط به آن، ارزیابی و رسیدگی به اختلافات

منابع:

- ۱- وسایل ارتباط جمعی- جلد یکم- دکتر کاظم معتمد نژاد- ص ۱۱ و ۱۲
- ۲- فرهنگ معین- جلد اول- ص ۱۹۰

3-Edwin Emery, PH.D. Adult and W.K.Agee Introduction to mass communication- New York Dodd mead 1967 p.3

4-Mitchell V.Charnley- "A Theory of Mass communication" in reporting- New York, Holt 1965 p. 333. 338

تأثیر رضایت شغلی بر سلامت روان کارکنان

مهندس صادق زندیه
کارشناس ارشد مدیریت اجرایی

می‌شوند جدا و متمایز از آنهایی هستند که به نارضایتی شغلی می‌انجامد. بنابراین مدیرانی که در پی حذف عواملی هستند که باعث نارضایتی شغلی می‌شود، می‌توانند آرامش را به سازمان بازآورند ولی الزاماً باعث انگیزش یا پویایی افراد نمی‌شوند. (رابینز، مترجم: اعرابی ۱۳۷۴).

از طرف دیگر سلامت روان توسط محققان از فرهنگ‌های مختلف، به صورت‌های متفاوتی تعریف شده است. مفهوم سلامت روان شامل: احساس درونی خوب بودن و اطمینان از کارآمدی خود، اتکاء به خود، ظرفیت رقابت، تعلق بین نسلی و خود شکوفایی توانایی‌های بالقوه فکری و هیجانی می‌باشد. البته با در نظر گرفتن تفاوت‌های بین فرهنگ‌ها، ارائه تعریف جامع از سلامت روان غیر ممکن می‌نماید. با وجود این، بر سر این امر اتفاق نظر وجود دارد که سلامت روان چیزی فراتر از نبود اختلالات روانی است. به این معنی که صرفاً به لحاظ نداشتن بیماری روحی نمی‌توان سلامت روان را در فرد صد در صد تأیید کرد. حتی با این که بسیاری از ما از بیماری خاص روانی قابل تشخیص رنج نمی‌بریم، اما واضح است که برخی از ما به لحاظ روانی سالم‌تر از دیگران هستیم. آنچه مسلم است حفظ سلامت روان نیز مانند سلامت جسم حائز اهمیت است و باید اقداماتی در این زمینه صورت گیرد. (نجفی پور، ۱۳۸۲) از نظر لوینسون و همکارانش، سلامت روان عبارت است از اینکه فرد چه احساسی نسبت به خود، دنیای اطراف خصوصاً با توجه به مسئولیتش در قبال دیگران، چگونگی سازش وی با درآمد خود و شناخت موقعیت مکانی و زمانی خویشتن دارد. (شفیق پور، ۱۳۸۴)

موسیو، مای لی و همکاران (۲۰۰۹) در تحقیقی در تایوان در مورد ارتباط بین سلامت روان و رضایت شغلی کارکنان نشان دادند که، شیوع اختلال روانی در محل کار بالا است و با رضایت شغلی ارتباط معناداری دارد.

ماجانی‌کولیک (۲۰۰۸) در تحقیق خود در زمینه رضایت شغلی و سلامت روان به این نتیجه رسید که رضایت شغلی یک عامل مهم در بهره‌وری و کیفیت شغلی بخصوص در سلامت روان است.

امروزه سازمان‌ها در پی دستیابی به اهداف راهبردی خویش در زمینه سودآوری و بقاء در محیط متلاطم پیرامون خود نیازمند ارتقاء کمی و کیفی سطح تولیدات و خدمات سازمان به صورت مستمر بوده، و از این روی ناگزیر به بهبود عملکرد کارکنان خویش هستند؛ در این راستا یکی از مهمترین دغدغه‌های سازمان‌ها ارتقاء وضعیت سلامت عمومی کارکنان در این مسیر است؛ به این طریق مدیران ارشد سازمان عهده‌دار رصد این موضوع و برنامه‌ریزی در جهت پیشگیری از مخاطرات سلامت ایشان می‌باشند.

یکی از ابعاد سلامت عمومی کارکنان، موضوع سلامت روان ایشان بوده که مطالعه و سنجش آن مستلزم بررسی عوامل تأثیرگذار بر آن است؛ بررسی یافته‌های پژوهشگران نشان می‌دهد که عوامل مختلفی در سلامت روان و حفظ آن در افراد جامعه اثرگذار است؛ لیکن در یک جمع بندی کلی می‌توان آنها را در دو دسته عوامل فردی (شامل: معنویت، باورها و اعتقادات شخصی، جنسیت، فیزیولوژی و ژنتیک، نوع تغذیه و برخورداری از مهارت‌های زندگی و...) و عوامل محیطی (شامل: عوامل فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، محیط خانوادگی و...) تقسیم بندی نمود.

از طرفی نتایج برخی از مطالعات حاکی از آن است که خشنودی شغلی تا شادکامی کلی، سلامت روان و امید به زندگی طولانی‌تر ارتباط دارد. (داوود کاهه و همکاران: ۱۳۹۱)

رضایت شغلی به عنوان مهم‌ترین نگرش، به طرز تلقی یا قضاوتی که اعضای یک سازمان نسبت به شغل و محیط کار خود دارند باز می‌گردد. منظور از رضایت شغلی فرد، آن است که وی به طور کلی شغل خود را دوست داشته و برای آن ارزش قائل باشد. (فیلدمن و همکاران: ۱۹۸۳)

رضایت شغلی، از متغیرهای مؤثر در کارایی سازمان است که حد بالای آن می‌تواند به افزایش پویایی و بهره‌وری سازمان منجر شود و حد پایین آن سبب پدیدار شدن مسائل و مشکلاتی، از قبیل جابجایی شغلی، ترک خدمت، عدم علاقه به کار، کاهش انگیزه و روحیه کاری و پایین آمدن کارایی و بهره‌وری کارکنان و در نهایت سازمان می‌شود. (KwaiFatt et al., ۲۰۱۰)

براساس دیدگاه هرزبرگ عواملی که به رضایت شغلی منجر

بررسی های بعمل آمده و نتایج تحلیل آماری نگارنده در طرح پژوهشی با موضوع بررسی تأثیر رضایت شغلی بر سلامت روان کارکنان در شهرداری منطقه یک کلانشهر فرهنگی و مذهبی شیراز نشان داد که میان سلامت روان کارمندان سازمان مورد پژوهش با رضایت شغلی آنها رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد.

همچنین پژوهش مذکور نشان داد که میان سلامت روان و سن و سابقه کارکنان و همچنین جنسیت و میزان تحصیلات ایشان رابطه معناداری وجود ندارد؛ لیکن یافته ها حاکی از آن بود که میان سلامت روان کارکنان و وضعیت تاهل ایشان رابطه معناداری برقرار است؛ به این معنا که میزان سلامت روان کارکنان متأهل بیشتر از کارکنان مجرد است. از طرفی دیگر یافته ها نشان داد که نوع وضعیت استخدامی کارکنان بر سلامت روان ایشان اثر داشته و میزان سلامت روان کارکنان رسمی بیشتر از کارکنان بخش خصوصی می باشد. (نگارنده و همکاران، ۱۳۹۷)

در نهایت با توجه به تحلیل های داخلی و خارجی انجام شده در این زمینه به مدیران سازمان ها پیشنهاد می گردد با فراهم آوردن امکانات کافی جهت مشاوره و درمان مشکلات آن دسته از کارکنانی که از سلامت روان نرمال برخوردار نمی باشند و همچنین ارتقاء مهارت های مثل کنترل خشم، غلبه بر استرس، ارتباطات بین فردی و جرأت مندی و... از طریق برقراری دوره های آموزشی و برنامه ریزی و تلاش موثر در جهت کاهش موارد ایجاد اضطراب در محیط کار، همچنین تدوین برنامه های تشویقی و فراهم سازی زمینه ازدواج کارکنان مجرد نسبت به ارتقاء سطح سلامت روان کارکنان سازمان خود اقدام نموده و از طرف دیگر نیز با ایجاد جو صمیمیت، همدلی، صداقت، همکاری و احترام متقابل در محیط کار و فراهم کردن فرصت های برابر شغلی همراه با اعطای آزادی عمل به افراد در حدی که بتوانند تغییراتی در شرایط محیط کار ایجاد کنند زمینه افزایش رضایت شغلی ایشان را مهیا سازند.

کیفیت کار، پدیده ای پیچیده جهت گرایش فرد به سمت شغل است و نه تنها بر انگیزاننده فرد است، بلکه به شغل و فعالیت های آن و همچنین سلامت و ارتباط فرد با بقیه کارگران همبستگی دارد.

تری و همکاران (۱۹۹۳) در مطالعه ای که با هدف بررسی تأثیر منفی بر سلامت روانی و رضایت شغلی انجام داده اند به این نتیجه رسیده اند که استرس کاری با تأثیر منفی بر سلامت روانی میزان رضایت از شغل را کاهش می دهد.

جاش (۱۹۹۸) در بررسی رابطه بین سلامت روان و رضایت شغلی در میان کارکنان نشان داد که استرس شغلی کارکنان بطور منفی ارتباط معناداری با رضایت شغلی و سلامت جسمانی و روانی آنان دارد.

اسپر، وود، چاولا، دیویس و نلسون (۲۰۰۴) در شناسایی عوامل مؤثر در رضایت شغلی نشان دادند که کار گروهی، حمایت اجتماعی و سلامت روانی تأثیر مثبتی بر رضایتمندی از کار دارند.

فرچر، کاس و کوپر (۲۰۰۵) در بررسی رابطه بین رضایت شغلی و سلامت کارکنان در مدارس، نشان دادند بین سلامت روان و رضایت شغلی کارکنان رابطه مثبت وجود دارد. هرچه سلامت روان بالاتر باشد، رضایت شغلی هم افزایش پیدا می کند.

توکادا و همکاران (۲۰۰۹) در بررسی رابطه بین شرایط کاری، رضایت شغلی، فرسودگی شغلی و سلامت روان نشان دادند که، فرسودگی شغلی و سلامت روان ضعیف مستقیماً موجب نارضایتی شغلی می گردد.

محمودرضا اسدی و همکارانش (۱۳۹۳) در مقاله ای تحت عنوان بررسی تأثیر عوامل فردی و محیطی بر رضایت شغلی کارکنان شهرداری منطقه ۱۸ تهران بیان داشتند که رابطه مثبت و معناداری میان عوامل فردی و محیطی با رضایت شغلی کارکنان وجود دارد.

توچیدلو (۱۳۸۷) در بررسی رابطه خشنودی شغلی و سلامت روان کارکنان نشان داد که هرچه میزان خشنودی شغلی افزایش یابد، سلامت روان کارکنان هم بهبود می یابد.

منابع

- ۱- شفیق پور، محمدرضا (۱۳۸۴). تأثیر آموزش مهارت های زندگی بر سلامت روانی دانشجویان. فصلنامه علوم تربیتی و زمینه های وابسته دانشگاه آزاد اسلامی- واحد رودهن، شماره ۱.
- ۲- جهانیان، رمضان (۱۳۹۲). تأثیر سلامت روان بر رضایت شغلی کارکنان و مدیران آموزشدهنده های فنی و حرفه ای استان البرز دو فصلنامه مدیریت و برنامه ریزی در نظام های آموزشی، دوره ۶، شماره ۱۱.
- ۳- اسدی، محمودرضا و همکاران (۱۳۹۳). بررسی تأثیر عوامل فردی و محیطی بر رضایت شغلی کارکنان شهرداری منطقه ۱۸ تهران. فصلنامه علمی- پژوهشی اقتصاد و مدیریت شهری، شماره ۹.
- ۴- کاهه، داوود (۱۳۹۱). رضایت شغلی و سلامت روان. فصلنامه پایش، شماره ۳.
- ۵- علیزاده، ابراهیم (۱۳۸۷). عوامل تشکیل دهنده خشنودی شغلی، دو ماهنامه توسعه انسانی پلیس، شماره ۱۷.
- ۶- کاظم زاده، عبدالامیر (۱۳۹۰). تأثیر آموزش مهارت های زندگی بر سلامت روان دانشجویان دختر. فصلنامه علمی- پژوهشی زن و فرهنگ، سال سوم شماره ۹.
- ۷- هومن حیدرعلی، گنجی، کامران، امیدفر، احمد. (۱۳۹۲). فراتحلیل مطالعات اثربخش آموزش مهارت های زندگی بر سلامت روان. مجله روان شناسی تحولی، شماره ۳۷.

8- Feldman DC, Arnold HJ. Managing In Dividual and Group Behavior in Organization. 1 st Edition, MC Graw-Hill: New York, 1983; 54-58
 9- Mehrabian F, Nasirpour AA, Keshavarz Mohammad S. Survey the level of job satisfaction among managers and supervisors in different units of
 10- Guilan governmental hospitals in 1384. Journal of Guilan University of Medical Sciences 2007; 16: 65- 73 [Persian]
 Davis K. Man behavior in job. Translated by: Toosi MA. 1 st Edition, State Management Training Center: Iran, 1999 [Persian]
 11- Arch M, Groat B. Work satisfaction unionism and militancy amon gsf nurses. Community Health Student 1989; 13: 177-85

گزارش فعالیت نه ماهه هیأت رئیسه گروه‌های ۹ گانه کانون کارشناسان رسمی دادگستری استان فارس

گروه منابع آب و معادن

۱. برگزاری شش جلسه با حضور اعضای هیئت رئیسه گروه منابع آب و معادن برای بررسی موضوعات و مسائل مرتبط با رشته های آب، مواد و معدن
۲. برگزاری دو نشست با کارشناسان خیره رشته های مهندسی آب و فاضلاب و مواد و معدن برای تبادل تجربیات و بررسی مشکلات مرتبط با رشته، و تهیه پاسخ برای درخواست های هیئت مدیره کانون و ارائه پیشنهاداتی با هدف ارتقای جایگاه رشته و کارشناسان شاغل در رشته های گروه یک، طی دو فقره مکاتبه با هیئت مدیره کانون
۳. ارائه برنامه های آموزشی و سمینارهای تخصصی پیشنهادی برای رشته های گروه یک طی مکاتبه با هیئت مدیره کانون
۴. ارائه نقطه نظرات پیشنهادی برای تجدیدنظر در صلاحیت های موجود رشته های کارشناسی گروه یک و اضافه نمودن صلاحیت های جدید در مکاتبه با هیئت مدیره کانون
۵. ارائه پیشنهادات در خصوص نحوه تعیین تعرفه دستمزد کارشناسان رشته های مهندسی آب، مواد و معادن به هیئت مدیره کانون

گروه لوازم خانگی و اداری

۱. برگزاری چندین جلسه با ریاست محترم کانون بمنظور ارائه و بررسی مشکلات گروه
۲. تشکیل مستمر جلسه با اعضای هیأت رئیسه گروه با هدف طرح و بررسی مشکلات مبتلابه گروه
۳. تشکیل چهار جلسه هم‌اندیشی با حضور همکاران در محل کانون و بحث و تبادل نظر پیرامون نحوه محاسبه اجرت‌المثل لوازم خانگی و جهیزیه و نیز تحریر ترکه و استفاده از نظرات و تجربیات همکاران بمنظور ایجاد وحدت رویه
۴. تشکیل جلسه هم‌اندیشی با بعضی از اعضای رشته لوازم خانگی و اداری پیرامون تغییر عنوان و افزایش صلاحیت های این رشته و اعلام به ریاست کانون جهت طرح در شورای عالی
۵. با توجه به فراخوان کانون درخصوص ارائه پیشنهاد اصلاح تعرفه های دستمزد، هیأت رئیسه گروه ضمن هماهنگی با سایر اعضا، گزارشی مبسوط و مستدل جهت طرح در شورای عالی تقدیم هیأت رئیسه کانون نمود.

گروه امور مالی

۱. تشکیل جلسات ماهانه اعضای هیأت رئیسه جهت بحث و بررسی مسائل و مشکلات گروه
۲. برگزاری کلاس آموزش "کاربرد اکسل در حسابداری" برای همکاران رشته حسابداری
۳. برگزاری کلاس آموزش "آشنایی با مقررات و بخشنامه‌های بانکی" برای همکاران رشته حسابداری
۴. بررسی و تدارک برگزاری کلاس آموزش آشنایی با مسائل و قوانین هیئت داوری
۵. راه‌اندازی کانال ارتباطی در فضای مجازی مختص همکاران کارشناس رشته امور مالی با هدف بحث و تبادل نظر صرفاً در رابطه با مسائل فنی و حقوقی و مالی و حسابداری
۶. ارائه مشاوره به همکاران کارشناس در خصوص مسائل فنی
۷. جمع آوری نظرات همکاران کارشناس و انتقال آن به هیأت مدیره کانون درباره‌ی اصلاح تعرفه دستمزد و سایر مسائل و موارد پیشنهادی
۸. اظهارنظر و همکاری با هیأت مدیره محترم کانون در رابطه با تعیین دستمزد مورد اختلاف در پرونده‌هایی که از طرف مقام قضایی ارجاع می‌گردد.

گروه ایمنی و حوادث

۱. برگزاری جلسه با کارشناسان رشته حوادث ناشی از کار بمنظور هماهنگی و تعامل در راستای بهبود و ارتقاء موارد کارشناسی
۲. ارائه برنامه‌های آموزشی با معرفی استاد مربوطه به هیأت مدیره در ۴ عنوان آموزشی (ایمنی جرثقیل - آسان سوزها - داربست‌ها و قانون کار)
۳. انعکاس نظرات کارشناسان درباره‌ی تعرفه دستمزد کارشناسی به کانون
۴. پیگیری تخلفاتی از قبیل موارد کارشناسی خارج از صلاحیت کارشناس
۵. جمع بندی نظرات کارشناسان درخصوص ابلاغیه‌های الکترونیک و ارائه به هیئت مدیره
۶. پاسخ به استعلام شورای عالی کانون در مورد افزایش صلاحیت با توجه به نظرات همکاران

گروه راه و ساختمان و نقشه برداری

۱. نظرخواهی از اعضا پیرامون موضوعات آموزشی پیشنهادی برای جلسات هم اندیشی و سمینارهای گروه و جمع بندی با حضور کارگروه آموزش
۲. تدوین جدول یکساله برنامه های آموزشی جلسات هم اندیشی و سمینارهای سال ۹۷
۳. بررسی نامه ارسالی از سوی هیئت مدیره در خصوص اصلاح یا درج مطالب جدید در ابلاغات الکترونیکی
۴. بررسی نامه شورای عالی ارسالی از سوی هیئت مدیره در خصوص بازنگری و اصلاح عناوین صلاحیت ها یا اضافه نمودن صلاحیت های جدید با حضور کارگروه آموزش
۵. نشست با رشته امور ثبتی جهت تدوین صلاحیت ها
۶. نشست با مدیرکل نوسازی مدارس و همکاران ایشان با موضوع ارجاع کارشناسی استحکام بنای مدارس
۷. بررسی دستورالعمل تدوین گزارشات کارشناسی ارسالی از شورای عالی با حضور کارگروه آموزش
۸. بررسی دستورالعمل ارزیابی املاک ارسالی از شورای عالی با حضور کارگروه آموزش
۹. بررسی تصحیح و تدوین دفترچه تعرفه دستمزد کارشناسان رسمی دادگستری جهت گروه ۶ (برگزاری نشست های جداگانه با نمایندگان رشته های: محیط زیست، معماری، ابنیه و آثار باستانی، برنامه ریزی شهری، راه و ساختمان، نقشه برداری، امور ثبتی، ترافیک)
۱۰. بررسی نامه های ارسالی از سوی هیئت مدیره در خصوص تعیین دستمزد گزارشات کارشناسی همکاران
۱۱. برگزاری ۲۰ جلسه هم اندیشی و سمینار به شرح زیر: (هر جلسه از ۲ تا ۴ ساعت به طول انجامیده است)
 - یک جلسه هم اندیشی در خصوص بررسی قدرالحصه عرصه در ارزیابی املاک
 - دو سمینار آموزشی با موضوع تأثیر نوع کاربری در ارزیابی املاک
 - دو جلسه هم اندیشی در خصوص تعیین میزان خسارت، مقصر و درصد قصور در حوادث ناشی از گودبرداری
 - دو سمینار آموزشی آشنایی با مبانی و تشریفات ثبتی املاک
 - سه سمینار آموزشی آشنایی با مبانی حقوق تقسیم ترکه
 - دو سمینار آموزشی مروری بر ضوابط استحکام بنا
 - یک سمینار آموزشی بررسی استحکام بنای ساختمان های اسکلت بنایی، با مروری بر تجارب زلزله بم تا کرمانشاه
 - هفت جلسه هم اندیشی با موضوع تعیین و تعدیل اجاره بها

گروه کشاورزی و منابع طبیعی

۱. برگزاری ۱۸ جلسه هیأت رئیسه از بدو تشکیل هیأت رئیسه تاکنون
۲. راه اندازی گروه مجازی "همیاران گروه نه" بمنظور تبادل نظر کارشناسی با همکاران
۳. پیگیری مطالبات قانونی و برحق کارشناسان از جمله بررسی وضعیت ارجاعات کارشناسی و تلاش برای برطرف کردن نواقص سیستم ارجاعات
۴. تهیه و تدوین سرفصل برنامه های آموزشی و ارائه آن به واحد آموزش کانون و برگزاری سه دوره آموزشی مصوب متعاقب آن
۵. بازنگری عناوین صلاحیت های فنی کارشناسان و تدوین بیست عنوان صلاحیت فنی کارشناسی و ارائه آن به هیأت مدیره محترم کانون و درخواست تسهیل روند اعطای صلاحیت به کارشناسان از هیئت مدیره محترم
۶. بازنگری در تعرفه دستمزد کارشناسان رسمی دادگستری و تهیه و تدوین جدول اصلاحی تعرفه دستمزد و ارائه آن به هیأت مدیره محترم و متعاقب آن ارسال جدول پیشنهادی اصلاح شده توسط هیأت مدیره به شورای عالی کارشناسان
۷. برگزاری چندین جلسه با حضور ریاست کانون و اعضای هیأت مدیره و انعکاس مشکلات و نظرات کارشناسان به هیأت مدیره از جمله درخواست عدم پذیرش کارشناسان جدید در رشته کشاورزی و منابع طبیعی
۸. برگزاری نشست تخصصی با ریاست محترم سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری؛ آقای دکتر میرزاوند و کارشناسان دارای صلاحیت تفسیر عکس هوایی در خصوص کارشناسی های ارجاعی از طرف سازمان مذکور

*لازم به ذکر است از گروه های نه گانه، صرفاً گروه های منابع آب و معادن، لوازم خانگی و اداری، امور مالی، راه و ساختمان و نقشه برداری، کشاورزی و منابع طبیعی، و گروه ایمنی و حوادث در ارائه گزارش فعالیت های نه ماهه هیئت رئیسه گروه خویش با نشریه همکاری مطلوب داشته اند.

نظامنامه جدید حوزه فعالیت جغرافیایی کارشناسان

شورای عالی کارشناسان رسمی دادگستری در راستای به روز رسانی نظام نامه ها در جلسه مورخ ۱۳۹۷/۰۹/۲۲ نظام نامه جدید توسعه حوزه فعالیت کارشناسی را به شرح ذیل تصویب نمود. جا دارد از پیگیری آقایان حسن اصلانی، اسعد استیفایی، نوراله صلواتی، امیررضا حسینی ابریشمی، داریوش بازگیران، محمدحسین دادخواه، جعفر هاشم زاده، محمدرضا قائمیان و علی حسن نایی که در تصویب این نظام نامه تلاش مضاعفی داشتند، تقدیر و تشکر بعمل آید.

در اجرای مفاد بند (ب) ماده (۷) قانون کارشناسان رسمی دادگستری، نظامنامه حوزه فعالیت جغرافیایی خدمات کارشناسی به منظور گسترش خدمات کارشناسان متناسب با تجربیات علمی و فنی به شرح ذیل تدوین گردید:

ماده ۱- حوزه فعالیت جغرافیایی خدمات کارشناسی به منطقه ای اطلاق می شود که کارشناس مجاز به ارائه خدمات کارشناسی در آن منطقه می باشد.

ماده ۲- مبنای تعیین حوزه فعالیت جغرافیایی اولیه، شرکت در آزمون پذیرش کارشناسان رسمی و طی مراحل قانونی است.

ماده ۳- حوزه فعالیت جغرافیایی اولیه که به ترتیب مقرر در ماده ۲ تعیین می شود غیر قابل تغییر می باشد مگر در چهارچوب نظامنامه مصوب نقل و انتقالات کارشناسان رسمی دادگستری.

ماده ۴- کارشناسان رسمی دادگستری پس از ۳ سال سابقه خدمت، با اولویت انجام امور کارشناسی در شهرستان مورد پذیرش، می توانند در سایر شهرستان های استان مربوطه به غیر از مرکز استان، خدمات کارشناسی ارائه نمایند.

ماده ۵- کارشناسان رسمی دادگستری با ۶ سال سابقه خدمت می توانند با رعایت اولویت شهرستان مربوطه و سایر شهرستان های استان ذیربط به ارائه خدمات کارشناسی اقدام نمایند.

ماده ۶- کارشناسان رسمی دادگستری دارای ۱۱ سال سابقه خدمت می توانند با رعایت اولویت های مقرر در ماده ۵ این نظامنامه در سایر استان های کل کشور اقدام به ارائه خدمات کارشناسی نمایند.

ماده ۷- کارشناسان مناطق استان تهران پس از ۳ سال سابقه خدمت می توانند در کلیه مناطق به استثنای منطقه یک تهران اقدام به ارائه خدمات کارشناسی نمایند و پس از ۶ سال سابقه خدمت می توانند در سراسر استان (کلیه مناطق) اقدام به کارشناسی نمایند و پس از ۱۱ سال سابقه در کل کشور مجاز به انجام فعالیت کارشناسی می باشند.

ماده ۸- دو برابر مدت محرومیت و یک برابر مرخصی از خدمات کارشناسی کارشناسانی که محکومیت دارند، برای توسعه حوزه فعالیت جغرافیایی به زمان های تعیین شده در مورد فوق اضافه می شود و به هر جهت در زمان محرومیت، حوزه فعالیت جغرافیایی غیر قابل تغییر است.

ماده ۹- مرجع انتظامی رسیدگی به تخلفات انتظامی کارشناسان رسمی دادگستری، کانون محل عضویت می باشد.

ماده ۱۰- در صورت ارجاع کار خارج از چهارچوب این نظامنامه توسط محاکم و مراجع قضایی کارشناسان موظف به اعلام مراتب به مراجع مذکور هستند و در صورت تأکید بر اجرای قرار کارشناسی، چنانچه معذوریت و جهات ردی وجود نداشته باشد کارشناس اقدام به اجرای قرار کارشناسی می نماید.

ماده ۱۱- هیچ یک از کارشناسان، خارج از حوزه فعالیت خود در استان مربوطه مجاز به ایجاد دفتر کارشناسی نمی باشند.

این نظامنامه در ۱۱ ماده در جلسه مورخ ۱۳۹۷/۰۹/۲۰ کمیسیون تدوین نظامنامه ها و ضوابط مربوط به رشته و روش های کارشناسی تأیید و در جلسه ۱۳۹۷/۰۹/۲۱ شورای عالی کارشناسان مورد تصویب قرار گرفت.

اولین بانوی ایرانی که...

گردآورنده: سرهنگ نعمت اله اعتمادی

آدینه بنی مهد رانکوهی، از نخستین قضات زن (تولد ۱۳۲۳)

خانم رانکوهی در لنگرود متولد شد، او در سال ۱۳۴۲ در رشته حقوق قضایی دانشگاه تهران پذیرفته شد و چهار سال بعد از آن فارغ التحصیل شد. او جزو اولین دسته پنج نفری زنان قاضی ایران است. پیش از آن زنان اجازه قضاوت در دادگستری را نداشتند.

اکرم پوررنگ نیا، اولین مشاور عالی کشور و قاضی نمونه بعد از انقلاب (تولد: ۱۳۳۱)

خانم پوررنگ نیا، پس از پایان تحصیلات دانشگاهی در رشته حقوق، کارش را در سال ۱۳۵۴ به عنوان دادیار شروع کرد. او در طول این سال ها به دلیل تغییراتی که در سیستم قضایی ایجاد شد، در بخش های مختلف فعالیت کرد در سال ۱۳۷۴ با توجه به پایه قضایی، به عنوان اولین مشاور عالی کشور و قاضی نمونه انتخاب شد.

میمنت چوبک، اولین بانوی قاضی و نخستین بانوی بازپرس دادرسی عمومی تهران (تولد: ۱۳۲۳)

میمنت چوبک در بوشهر متولد شد، وی همراه چهار قاضی زن در سال ۱۳۴۷ لیسانس قضایی دریافت کرد و وارد کادر قضایی دادگستری شد. او پس از بازنشستگی از مرداد ۱۳۷۹ به کار وکالت مشغول است.

گیلارد کسرای، نخستین زن کارشناس بانک (تولد: ۱۳۳۲)

خانم کسرای اولین کارشناس بانکی زن و اولین مجری طرح سوئیفت در کشور، در تهران متولد شد. او پس از پایان تحصیلاتش در سال ۱۳۵۶ در بانک بین المللی ایران با عنوان کارشناس مالی استخدام شد.

رویا نجف زاده، اولین دادستان زن (۱۳۷۷-۱۳۲۴)

خانم نجف زاده در تهران متولد شد، او در سال ۱۳۵۰ از رشته حقوق قضایی فارغ التحصیل شد. او در بخش های مختلف قضایی فعالیت کرد. آخرین سمت او با عنوان اولین بانوی رئیس کل دادگستری استان تهران در سال ۱۳۷۶ به وی اعطا شد.

اولین های کانون کارشناسان رسمی دادگستری استان فارس:

اولین بانوی کارشناس کانون فارس:

صغری کمالی دشت ارژنه (۱۳۷۹)

طلعت امیری (۱۳۷۹)

اولین کارشناسان کشاورزی و منابع طبیعی کانون فارس:

حبیب جوکار (۱۳۳۵)

عوض شفیعی (۱۳۳۵)

عباس پناهی (۱۳۳۵)

موسی و اولین رئیس کانون فارس:

سید رسول حقانی (۱۳۵۹)

اولین کارشناسان راه و ساختمان کانون فارس:

ابوالقاسم معماریان (۱۳۳۵)

علی محمد فصحتی (۱۳۳۵)

جواد بناکار (۱۳۳۵)

عزیز صرافت (۱۳۳۵)

اولین رئیس دادگاه کانون فارس:

عبدالمجید سیفی (۱۳۸۲)

اولین دادستان کانون فارس:

رفعت اله محبی (۱۳۸۳)

اولین کارمند کانون فارس:

مرحوم عزیز تدین (۱۳۵۹)

اولین بانوی کارمند کانون فارس:

خدیجه عبدالهی (۱۳۸۱)

امثال و حکم حقوقی

گردآورنده: سرهنگ نعمت اله اعتمادی

خوب قضاوت کردن، بستگی دارد به خوب گوش کردن

آدم ها در کار دیگران بهتر از کار خود قضاوت می کنند.

ضرب المثل لاتین

انسان ها برای این که خود محاکمه نشوند در محاکمه دیگران شتاب می کنند.

آلبر کامو

حیات قانون به عقل است. **کوک**

انصاف، عدالتی است که فراتر از قانون نوشته است، دعوت به انصاف گاهی موافق خواست قانون گذاران است و گاهی بر خلاف خواست آن ها **ارسطو**

بگذارید قوانین را تعظیم و تکریم کنیم ... تا به رسم و کیش ملت تبدیل شود.

آبراهام لینکلن

پای قانون اگر رسد به عمل خودسری ها پا نهند به فرار

فرخی یزدی

وقتی ملتی خوش اخلاق باشد، احتیاجی به قوانین پیچ در پیچ ندارد و قوانین ساده برای او کافی است. **افلاطون**

قانون بر انسان حکومت می کند و خرد بر قانون

ضرب المثل یونانی

درباره درخت از روی پوستش قضاوت نکن

ضرب المثل فرانسوی

جهان نمآند و آثار مَعْدِلت مآند

به خیر کوش و صلاح و سواد و عفو و کرم **سعدی**

عدل چه بؤد، وضع اندر موضعی

ظلم چه بود، وضع در ناموضعی

عدل چه بود، آب ده اشجار را

ظلم چه بود، آب دادن خار را **مولوی**

منبع: امثال و حکم حقوقی؛ عباس ایمانی

اولین محاکمه اتباع خارجه

پس از لغو کابینتولاسیون در ایران، اولین محاکمه اتباع خارجی، محاکمه آلمانی ها در دادگاه جنایی بود.

در سال ۱۳۰۶ شمسی، قانون تأسیس بانک ملی ایران به تصویب مجلس شورای ملی رسید. در سال ۱۳۰۷ بانک مزبور شروع به کار کرد، برای اداره امور بانک، دولت ایران عده ای از کارشناسان بانکداری آلمان را استخدام نمود که جمعا ۴۲ نفر بودند. ریاست بانک ملی را لیندنبلات آلمانی و معاونت بانک به اتو فوگل و ادارات و شعب بانک هم به یک یک آلمانی ها سپرده شد و بانک در سال های اول در خشندهی پیدا کرد و دولت هم حق انتشار اسکناس را که در زمان ناصرالدین شاه به بانک شاهی داده بودند از بانک مزبور به مبلغ دوپست هزار پوند انگلیسی خریداری نمود. بانک ملی علاوه بر بانک تجارتهی بانک ناشر اسکناس هم شد و قدرتهی از لحاظ اقتصادی پیدا کرد. دکتر لیندنبلات آلمانی برای این که در ایران تکیه گاهی داشته باشد با عبدالحسین تیمورتاش وزیر دربار مقتدر نزدیک شد و طبعاً مجری دستورات او شد و تیمورتاش نیز از این نزدیکی به نفع خود و دوستانش سوء استفاده کرد و به دستور او بانک به یک سلسله معاملات غیر اصولی دست زد که سرانجام مدیران بانک ناچار شدند بیلان جعلی تهیه کنند و تراز نامه سال ۱۳۱۰ بانک را طوری تنظیم کردند که در ظاهر سود بانک را نشان می داد، ولی در حقیقت زیان هنگفتی نصیب بانک شده بود. حسینقلی نواب، رئیس هیئت نظارت بانک در رسیدگی به بیلان متوجه جعل و اختلاس شد و پرونده دزدی روی آب افتاد؛ عده ای از آلمانی ها برکنار شدند. اتو فوگل معاون بانک خودکشی کرد و لیندنبلات نیز تحویل دادگاه شد. دادگاه جنایی تهران به تصدی جعفر جوان و مستشاری دکتر قاضی و دکتر کاظمی به پرونده رسیدگی و در نتیجه لیندنبلات به ۱۸ ماه زندان و ۶۰ هزار پوند غرامت محکوم گردید.

کشکول قضایی؛ مؤلف: محمدباقر کرمی

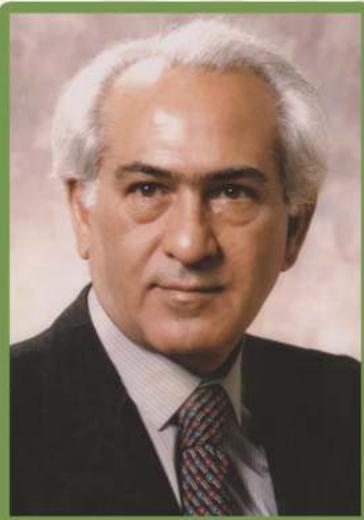

دیروزها

دیدم دلا آخر تو هم کاری نکردی
ای آشنای کوچه های سبز پیوند
در سایه سار یادهای دور خفتی
دیروزها، آن روزهای مانده در یاد
ماندیم در تکرار این پیودگی ها
اینک من و این راه نامهور در پیش
همراه ما بودی ولی یاری نکردی
دیری گذشت و یاد دلداری نکردی
زین خواب خوش آهنگ بیداری نکردی
در عاشقی ما طی شد و کاری نکردی
غرم سفرزین فصل تکراری نکردی
فکر گذر از راه همواری نکردی

از کارشناسان محترم درخواست می گردد آثار فرهنگی و هنری قابل چاپ خود را به دیدگاه کارشناس ارسال نمایند.

یاد و خاطره

از شمار دو چشم یک تن کم وز شمار خرد هزاران بیش
در غم از دست رفتن عزیزی فرهیخته و پیشکسوتی گرانمایه به سوگ نشسته ایم.
مهندس همایون فیروز آبادی که نام زیبایش زینبده وجود نازنینش بود، پس از چهل و پنج سال
کارشناسی در رشته کشاورزی و منابع طبیعی به سوی معبودش شتافت و ما را در غم فقدان
سوگوار نمود. جویبارهای پر آب و روان در بینهایت، پهن دشت های سبز کشاورزی و بستان های
پر از میوه های الوان یادآور خاطر عزیز مهندس همایون فیروز آبادی هستند. رفتار و منش
بزرگوارانه وی تا همیشه در زمان جاری است و ما را به سویی می کشاند تا همایون باشیم
و پا در جای پای او نهیم. مهندس همایون فیروز آبادی در سال ۱۳۱۵ چشم به جهان گشود و
پس از تحصیلات مقدماتی و متوسطه، موفق به اخذ مدرک کارشناسی در رشته
مهندسی کشاورزی شد.

پس از آن به استخدام اداره بنگاه توسعه ماشین آلات کشاورزی درآمد و ریاست این اداره را در شهرهای همدان، کرمانشاه، تبریز،
تهران و شیراز بر عهده داشت.

وی در تاریخ ۵۲/۱۲/۲۷ به عنوان کارشناس رسمی دادگستری در رشته کشاورزی و منابع طبیعی در استان فارس پذیرفته شد و به
مدت ۴۱ سال در این حوزه فعالیت کرد.

بیماری عروق کرونر قلب

دکتر زهرا قنبریان
فوق تخصص جراحی قلب و عروق

ملموس متصور شویم باید گفت قلب هر انسان بزرگسال به اندازه دو مشت بسته است.

در طول یک روز خون در بدن حدود ۲۰۰۰۰ کیلومتر گردش می‌کند که معادل چهار برابر قاره آمریکا است. رگ‌های خونی اعم از سرخرگ، سیاهرگ و مویرگ‌ها که تبادل خون را با بافت‌های بدن انجام می‌دهند بیش از ۹۷۰۰۰ کیلومتر طول دارند، که معادل دو برابر دور کره زمین است. قلب یک خانم بزرگسال حدود ۲۵۰ گرم و یک مرد حدود ۳۵۰ گرم وزن دارد.

اگر یک توپ تنیس را فشار دهید مقدار انرژی که لازم است تا توپ تنیس فشرده شود، همان مقدار نیرو یا فشار را قلب جهت پمپاژ خون به بدن مصرف می‌کند. در فرد بزرگسال، متوسط ضربان در دقیقه حدود ۷۵ می‌باشد. بزرگترین رگ بدن که آئورت نام دارد و خون را از قلب به تمام بدن هدایت می‌کند، حدوداً قطری معادل با یک شلنگ معمولی دارد و بتدریج که به شاخه‌های کوچکتر تقسیم می‌شود و به بافت‌های مختلف می‌رسد به مویرگ تبدیل شده که مویرگ‌ها قطری معادل یک تار موی انسان دارند.

قلب؛ این ماهیچه خستگی ناپذیر صنوبری شکل که در وسط قفسه سینه و کمی متمایل به چپ قرار دارد، شگفت‌انگیزترین عضو بدن انسان است اما چرا این عضو را شگفت‌انگیز می‌نامیم؟ قلب بدون نیاز به هیچ گونه منبع انرژی خارجی همواره بدون وقفه در حال تپش است، در هر دقیقه ۵ لیتر خون را به سراسر بدن هدایت می‌کند و اگر لحظه‌ای از حرکت بازایستد زندگی فرد باز می‌ایستد. هیچ یک از اعضا بدن نمی‌تواند بدون استراحت بی وقفه کار کند و در طول شبانه روز به چند ساعت استراحت نیاز دارد تا انرژی خود را مجدداً باز یابد، در حالیکه قلب از این مورد مستثنی است.

منبع انرژی و باتری سیستم بدن، همچنین هدایت الکتریکی و تمام خونی که قرار است تغذیه و اکسیژن را به تک تک سلول‌های بدن برساند به قلب وابسته هستند. حال وظیفه ماست که از این عضو ظریف پرکار خستگی ناپذیر حفاظت کنیم، چرا که این ارگان حیاتی در شرایط نامناسب لطمه دیده و دچار اختلال عملکرد خواهد شد و بدن‌بال آن تمامی ارگان‌ها صدمه خواهند دید.

سعی بر آن بوده است که در این مقاله مختصر علل اصلی ابتلا به بیماری قلبی و راه‌های تشخیص و پیشگیری آن مورد بحث قرار گیرد. بیماری‌های قلبی و خصوصاً سکته‌های قلبی در اثر تنگی عروق کرونر (رگ‌های تغذیه‌کننده ماهیچه قلب) اتفاق می‌افتد، در بسیاری از کشورها علت اول مرگ و میر افراد سکته قلبی است، لذا پیشگیری و درمان می‌تواند درصد مرگ و میر افراد را کاهش دهد.

چند نکته جالب در مورد عملکرد عضله قلب:

عروق کرونر قلب رگ‌های خونرسانی به عضله قلب می‌باشند که در سطح عضله قلب یا داخل عضله قرار دارند و با شاخه‌های متعدد برای ماهیچه قلب؛ خون اکسیژن و تغذیه لازم را فراهم می‌کنند.

تعداد ضربان قلب ۱۰۰۰۰۰ در شبانه روز و ۳۶ میلیون در یک سال است. در طول عمر یک انسان معمولی، قلب حدود ۳ میلیارد بار می‌زند. در هر دقیقه ۵ لیتر خون در بدن پخش می‌شود و در یک روز ۲۰۰۰ گالن خون جابجا می‌شود. در طول عمر متوسط یک انسان بیش از ۸۰۰ میلیون بشکه خون که برای پر کردن سه تانکر بسیار بزرگ لازم است توسط قلب پمپاژ می‌شود. در حدود ۲۰ ثانیه طول می‌کشد تا خون به سراسر بدن پخش شود. اگر بخواهیم اندازه قلب را بطور

بیماری‌های قلبی و عروقی اولین عامل مرگ و میر در دنیا هستند. از جمله عوامل موثر در افزایش ریسک حمله قلبی سن بالای ۶۵ سال و سابقه فامیلی در بیماری قلبی یا مغزی می‌باشد.

عوامل موثر شناخته شده در ایجاد بیماری‌های قلبی:

- **سن:** با افزایش سن به ۶۵ سال ریسک بیماری قلبی افزایش می‌یابد.
- **جنس:** آقایان بیشتر از خانم‌ها در معرض خطر حملات قلبی هستند گرچه که در سنین بالا این ریسک در خانم‌ها نیز بیشتر می‌شود.
- **فشار خون:** فشار خون نرمال حدود $\frac{12}{8}$ است. اگر در فردی ماکزیمم فشار خون از $\frac{13}{5}$ و مینیمم از $\frac{8}{5}$ بیشتر شود فشار خون نامیده می‌شود.
- **دیابت:** قند خون بالا و یا سابقه دیابت در خانواده احتمال بیماری قلبی را بیشتر می‌کند.

قلب بالا رفته و نیاز به اکسیژن بیشتری دارد دچار کم خونی شده و علائم بیماری ظاهر می شود.

علائم بیماری عروق قلب:

۱- درد قفسه سینه:

درد قفسه سینه که به صورت درد فشارنده، سنگینی قفسه سینه و سوزش که بیشتر در سمت چپ و زیر دنده حس می شود و ممکن است به گردن، کتف، فک پایین، دست، شانه و حتی دندان‌ها نیز کشیده شود. علائم دیگر شامل سوزش سر دل، احساس هضم نشدن غذا، عرق سرد، تهوع، تنگی نفس و استفراغ می باشد.

این علائم غالباً در هنگام فعالیت و ورزش، بعد از خوردن غذای سنگین، در هوای سرد، استفاده از سیگار و مواد مخدر تحریک کننده و همچنین بعد از یک استرس عصبی شدید خود را نشان دهد.

۲- تنگی نفس یا به اصطلاح نفس کم آوردن:

در حالتی اتفاق می افتد که هنگام فعالیت به علت تنگی عروق تغذیه کننده قلب، ماهیچه قلب دچار کمبود اکسیژن شده و فرد دچار نفس تنگی می شود. در این هنگام او مجبور است فعالیت ورزشی را متوقف کرده و بلافاصله استراحت کند.

۳- حمله قلبی:

اگر یک یا چند رگ قلب تنگی شدید داشته باشد یا لخته خون در رگ اتفاق افتد، ماهیچه قلب دچار کم خونی شدید شده و حمله قلبی اتفاق می افتد و ممکن است قسمتی از بافت ماهیچه قلب از بین برود که در این حالت علائم شدیدتر است. علائم ممکن است بصورت درد فشارنده قفسه سینه، تهوع و استفراغ، عرق سرد، بیقراری و رنگ پریدگی باشد که در هیچ حالتی (نشسته یا خوابیده) این درد آرام نمی شود.

در اینجا ذکر چند نکته ضروری است:

• افرادی که به صورت مداوم مواد مخدر مصرف می کنند ممکن است درد شدید را حس نکنند چون مواد مخدر مانند یک مسکن قوی عمل می کند. معمولاً این افراد دیرتر به پزشک مراجعه می کنند. لذا در زمان مراجعه ممکن است بخشی از عضله قلب آنها از بین رفته باشد.

• **وزن:** اگر شما ۳۰ درصد از وزن ایده آل خود بیشتر باشید احتمال بیماری قلبی و حمله قلبی دارید.

• **استرس:** هر فردی در طول زندگی خود میزانی از استرس را تجربه می کند، چگونگی مواجهه و برخورد با مشکلات و عدم مدیریت استرس در ایجاد و تشدید بیماری‌های قلبی تأثیر بسزایی دارد.

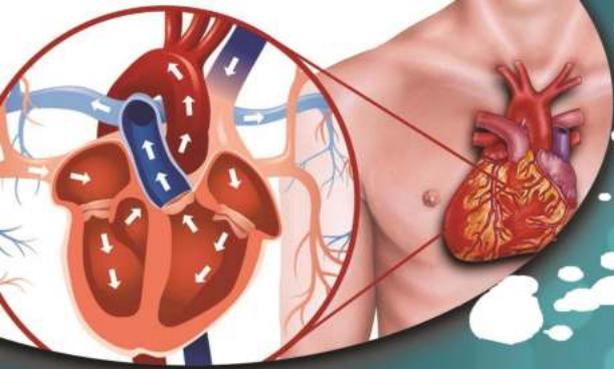
• **روش زندگی:** افرادی که زندگی بدون فعالیت، ورزش و پیاده روی دارند و دایماً در محل کار یا منزل نشسته‌اند یا با اتومبیل جابجا می شوند، در معرض خطر بیماری‌های قلبی قرار دارند.

• **نوع شخصیت فرد:** تحقیقات نشان می دهد که شخصیت افراد در ایجاد حملات قلبی مؤثر است؛ عصبانیت، عدم انعطاف پذیری و از کوره در رفتن خطر حمله قلبی را نسبت به افراد صبور دو برابر می کند.

• **کلسترول (چربی خون):** چربی خون باید زیر ۲۰۰ و HDL با چربی مفید بایستی بالای ۴۰ باشد که اثر مفیدی بر رگ‌ها دارد. کلسترول بد یا LDL بایستی زیر ۱۰۰ باشد. غذاهای بسیار چرب می توانند چربی خون را افزایش داده در نتیجه باعث افزایش ریسک بیماری‌های قلبی عروقی شوند.

• **سیگار یا بطور کلی هر نوع مواد دخانی:** افراد سیگاری ۴ برابر بیش از افراد غیر سیگاری در معرض خطر بیماری‌های قلبی هستند. تحقیقات نشان می دهد که بیشتر افراد سیگاری در اثر بیماری‌های قلبی فوت می کنند و عمر انسان‌های سیگاری بطور متوسط ۱۵ تا ۱۹ سال کاهش می یابد.

رگ‌هایی که به ماهیچه قلب خونرسانی می کنند و باعث پمپ کردن خون به تمام بدن می گردند عروق کرونر یا شریان‌های تغذیه کننده قلب نامیده می شوند که روی سطح قلب قرار دارند. چربی و کلسترول می تواند در دیواره این رگ‌ها رسوب کرده و سبب انسداد آنها شود که در این صورت خونرسانی به ماهیچه قلب کم می شود، اگر این تنگی درصد کمی از قطر رگ را گرفته باشد ممکن است علائم بیماری بروز نکند، ولی همچنان که تنگی بیشتر می شود عضله قلب مخصوصاً در هنگام فعالیت که ضربان

• افراد دیابتی بخصوص بیمارانی که قند خون آنها کنترل نشده است (در صورت عدم مراجعه به پزشک و مصرف نکردن مرتب دارو) به علت آسیبی که قند خون به اعصاب تغذیه کننده قلب و دیگر ارگان ها وارد می کند، بیشتر در معرض حمله های قلبی بدون علامت هستند و ممکن است زمانی که برای درمان مراجعه می کنند قسمتی از عضله قلب آنها آسیب دیده باشد.

• در صورت داشتن سابقه ژنتیکی و خانوادگی در بیماری قلبی یا عوامل خطر مانند دیابت، فشار خون و استعمال سیگار چنانچه درد فشارنده قفسه سینه یا سوزش سردل حتی درد در قسمت راست قفسه سینه و یا دست و شانه دارید حتما به پزشک و یا اورژانس بیمارستان ها مراجعه نمایید، چون ممکن است این ها علائم بیماری قلبی باشد.

• زمان برای درمان بیماری بسیار مهم است سعی کنید به محض شروع علائم، خود درمانی نکنید و حتما به مراکز درمانی مراجعه کنید، زیرا هر چقدر فاصله زمانی بین شروع علائم تا مراجعه شما طولانی تر باشد ممکن است قلب آسیب بیشتری ببیند و درمان را مشکل تر کند.

تشخیص و درمان:

تشخیص قطعی تنگی عروق با آنژیوگرافی امکان پذیر است که در این روش ماده حاجب به داخل رگ تزریق شده و تصاویر گرفته شده مقدار و نوع گرفتگی عروق را نشان می دهد. لازم به ذکر است که آنژیوگرافی فقط یک روش تشخیصی است که هیچ تاثیری در باز کردن رگ ندارد. در مواردی که بیماری علائم خفیف یا مشکوک داشته باشد قبل از آنژیوگرافی از روش های غیر تهاجمی مثل تست ورزش، اسکن هسته ای، سی تی آنژیو و اکو کاردیوگرافی استفاده می شود.

روش های درمان:

• تجویز داروهای کنترل کننده فشار خون، داروهای پایین آورنده چربی خون، داروهای رقیق کننده خون، کنترل قند خون و کنترل ضربان قلب توسط پزشک، در صورتیکه با آنژیوگرافی تنگی یا گرفتگی رگ تشخیص داده شود، تحت شرایط خاص و تشخیص پزشک متخصص قلب روش های

درمان دیگری نیز انجام می گیرد.

• باز کردن رگ با بالون و سپس گذاشتن استنت یا فنر به داخل تنگی رگ برای باز نگهداشتن قسمت تنگ شده رگ قلب.

• انجام عمل جراحی قلب باز که اگر شرایط بیمار، مناسب درمان توسط بالون و فنر نباشد و بسته به نوع و محل گرفتگی عروق بایستی تحت عمل جراحی قلب باز قرار گیرد و پیوند عروق کرونر انجام شود.

تشخیص نوع عمل یا انجام بالون مربوط به پزشک متخصص می باشد.

پیشگیری:

جهت پیشگیری یا کم کردن سرعت پیشرفت بیماری بایستی به این نکات توجه کرد:

۱- از سن ۳۵ سال به بالا بایستی هر ساله آزمایشات قند خون و چربی خون انجام شود. در صورت داشتن قند خون حتما تحت نظر پزشک قرار بگیرید.

۲- ماکزیمم فشار خون بایستی از ۱۳/۵ کمتر و مینیمم آن از ۸/۵ کمتر باشد. به عبارت دیگر اگر فشار خون شما ۱۴ روی ۹ یا بالاتر باشد بایستی تحت نظر پزشک کنترل شود.

۳- چربی خون خصوصا افزایش کلسترول خطر گرفتگی عروق را افزایش می دهد و باید توسط پزشک درمان شود.

۴- از خوردن غذاهای آماده و غذاهای چرب و شور و فست فود ها پرهیز کنید.

۵- سیگار و قلیان و هر نوع ماده مخدر دیگر را ترک کنید.

۶- با پیاده روی، ورزش منظم و در صورت داشتن اضافه وزن با کم کردن وزن، ریسک بیماری قلبی را کاهش دهید.

۷- استرس های روانی در زندگی را تا حد ممکن کمتر کنید، چرا که استرس های مداوم باعث افزایش خطر ابتلا به بیماری قلبی می شود.

۸- رویه زندگی ماشینی را به زندگی پرتحرک بدنی تغییر دهید.

در صورت مشاهده علائم مذکور یعنی؛ درد قفسه سینه و تنگی نفس به هنگام فعالیت، درد و سوزش سردل و احساس نفخ، حتما جهت کنترل سلامت قلب خود به پزشک متخصص قلب مراجعه نمایید.

	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱															
۲															
۳															
۴															
۵															
۶															
۷															
۸															
۹															
۱۰															
۱۱															
۱۲															
۱۳															
۱۴															
۱۵															

افقی:

۱- ارمغان- از عجایب هفتگانه جهان ۲- الهه زیبایی- منزلت و شأن اجتماعی کسی- مرکز حکومت سامانیان ۳- کشاورزی- امر به باز کردن- صاف و هموار ساختن بدنه چوب ۴- شهر آبشارهای بلند- حرف استثنا- ایوان- گران تر از طلا ۵- بانگ تیز- کاغذ کپی- آرنج ۶- سردار اشکانی- مرکز کشور افغانستان- زنده ۷- جایز و روا- باغ پشت شیشه- مربوط به ملت ۸- فیلمی به کارگردانی مسعود مددی با حضور مریلا زارعی- نمد زین- روش های پسندیده ۹- حجم صبحانه!- پیامبر شوش- گروه ویژه ۱۰- قیمت واحد- بچه!- گلخانه ۱۱- نشان تجاری- نام یک منطقه مسکونی در پاکستان است- وزغ ۱۲- فرورفتگی عمیق بین دو کوه- به هیچ وجه- مخفف که او- درخت جنگلی ۱۳- نیکو روی- هویج- دستبرد زدن به غذا ۱۴- گوشه ها- فیلم پرزد و خورد- معامله ۱۵- معرفت و شناسایی کار- یک ماده شیمیایی و خوردنی که مصرف آن در دوره بارداری مضر می باشد.

عمودی:

۱- مناسبت ۱۲ اردیبهشت- حشره خالدار ۲- محصل هنرستان- رنگ سیاه که به سرخی زند- بدنام ۳- بزرگترین و زیباترین دریاچه استان قزوین- محصول چتر- از پرسنل زحمتکش بیمارستان ۴- قدرت مالی- دختر قهرمان بینوایان- جنس خشن- گوسفند ماده ۵- چند تاجر- جمعه- لحظه ۶- راندن بی ادبانه- بلا و زیرک- پند ۷- رنج- شاخه ای از روانشناسی- نوعی ماده مخدر ۸- دارا بودن- دومین شهر مهم آذربایجان غربی- مخفیانه خودمانی ۹- سمت چپ- این نیمکت گاهی مبل می شود- بغل ۱۰- درد و مرض- این جزیره به سرزمین فراموش شده خلیج فارس مشهور است- دهان پرنده ۱۱- مایع رفع عطش- فدیة- آرامش و بی حرکتی ۱۲- بار و بنه- بیخ نیلوفر- برادر مادر- اندوه سخت ۱۳- از صنایع دستی شهرهای قوچان و زنجان- شهر چرخ خیاطی- برادر عرب ۱۴- زین و برگ اسب- جنس قوطی روغن- ارتفاع و درازای چیزی ۱۵- صبحانه- پل باستانی خرم آباد که تاریخ ساخت آن به دوره آل حسنویه باز می گردد

خاطره

مهندس محمد فروردین

کارشناس رسمی دادگستری در رشته کشاورزی و منابع طبیعی

شاید به این امید که از شر کنجکاوای های آزاردهنده من در معاینه زمین راحت شود. اما حقیقتش را بخواهید، وسواس همیشگی ام، آنجا هم به جانم افتاده بود و می خواستم همه پهنه و متر متر زمین را ببینم و در نهایت راضی به بازگشت شبانه نشدم. روستا هم که هتل و مهمان پذیر و مسافر خانه نداشت. ناچار شب را در خانه خواهان پرونده بیتوته کردم، با این قول که پیش از سرزدن آفتاب برویم و زمین را معاینه کنیم و عکس بگیریم و یادداشت برداریم و تا بیداری اهالی و جنب و جوش روستا ما هم دوباره راهی جاده بازگشت بشویم.

همین اتفاق هم افتاد و سحر بیدار شدم و پس از رسیدگی به امور شخصی، دوربینم را با دفترچه یادداشت برداشتم و به اتفاق همراهم (خواهان پرونده) تا ساعت هفت و چهل دقیقه صبح، جای جای ۳۳ هکتار زمین مورد نظر را با نقشه ارائه شده کنترل کردم و بعد از کنترل نقاط UTM تعدادی عکس گرفتم و خدا را شکر کردم که دیشب باز نگشتم. چراکه در دوطرف مسیلی که دیشب در تاریک و روشن غروب دیده بودم، آثار و شواهدی کاملاً مشخص از کشت و کار و جمع آوری سنگ و تجحیر دیده می شد که اگر دیشب بازگشته بودم، قطعاً بدون دیدن این شواهد، نتیجه گزارش کارشناسی ابتر می ماند.

ساعت هشت صبح پس از صرف صبحانه از راه متفاوتی، راه بازگشت را در پیش گرفتیم، همراهم که هم راهنما بود و هم رانندگی می کرد گفت که از راه "هرم" و "کاریان" باز خواهیم گشت.

بی اندازه خوشحال شدم، چراکه می دانستم یکی از مقدس ترین آتشها در باورهای زردشتی، در آتشکده کاریان، همواره فروزان بوده است. ما حاصل مندرجات پشت های اوستا نشان می دهد که علاوه بر آتش خاندان شاهی که در شیز (تخت سلیمان) آذربایجان در آتشکده آذرگشنسب می سوخته، آتش ویزه طبقه مغان و موبدان در آتشکده آذر فرنبغ کاریان فروزان بوده است.

و این همان آتش مقدس آذر فرنبغ است که جمشید پادشاه پیشدادی و اسطورهایی آریاییها، به مدد تقدس آن و نیایش به پیشگاه اهورامزدا در حضور این آتش مقدس بر تبه کاری و سیاه کاری دیوان پتیاره پیروز شد و توانست فره ایزدی خود را باز پس گیرد.

چند ماهی است از کار موظف اداری خودم را باز خرید کرده ام تا یک سال مانده به بازنشستگی را جور دیگری تجربه کنم. اگر خدا عمری باقی بگذارد.

حالا دیگر با فراغ بال و آسودگی خیال اگر گاهی محکمه ای پرونده ای را برای کارشناسی ارجاع دهد، عذر و بهانه ای نمی تراشم و می روم و سعی می کنم هم فارس گرامی تر از جان را بگردم و سیاحت کنم و هم کار کنم ...

خوش آنکه برآید به یک کرشمه دو کار

زیارت شه عبدالعظیم و دیدن یار

پرونده ای در گزارش لارستان نیاز به کارشناسی داشت پس از مطالعه پرونده در شعبه ویزه و انجام تمهیدات در معیت خواهان به جاده زدیم و راه "اچومستان" را در پیش گرفتیم. همراهم مهربانی ها کرد؛ که اگر گرمسیری های مهربان و با صفا را نمی شناختم، لابد می اندیشیدم چون کارشناس پرونده اش هستم این گونه توجه و لطف دارد. اما انگار این لارستانی ها و اهالی گرمسیر فارس گل شان را خداوند با گلاب عطوفت سرشته و با سرپنجه رحمانیتش ورز داده که بسیار مهربانند و صمیمی.

باری بگذریم تا از کمنند محبت بی اندازه این متقاضی و خواهان پرونده پرهم و به گزارش برسیم و به مطالعه پرونده در اداره های ثبت، منابع طبیعی و امور اراضی و سپس صرف ناهار بپردازیم؛ ساعت چهار و نیم بعد از ظهر بود. پس از آن در معیت نماینده حقوقی اداره منابع طبیعی رهسپار محل وقوع ملک اختلافی که یکصد و ده کیلومتر تا مرکز شهرستان فاصله داشت، شدیم که غروب از راه رسید. به راهنمایی خواهان پرونده در نبود خورشید و پیش از تاریکی کامل شب فقط توانستم مسیل پهنی را تشخیص دهم با سنگ های صیقلی اش که دست لطیف آب تراشیده بودشان و مثل آینه صاف بودند.

خواهان پرونده که ترسش از هجوم روستائیان اهل محل را انکار نکرد، اصرار داشت که همه سی و پنج هکتار زمینی که برایش دادخواست اثبات مالکیت داده همین است.

.....مسیل!!!

"(سوره آل عمران، آیه ۱۴۰)
و افسوس خاقانی که

هان ای دل عبرت بین از دیده نظر کن هان ایوان مدائن را آینه عبرت دان

به سمت جهرم بازگشتیم. یادم رفت اضافه کنم که درختچه های استبرق با برگ های پهن و زیبا و گل های ارغوانی قشنگشان که عطر و بویی هم داشت، صحرا و بیابان های خشک حدفاصل بعضی آبادی ها را در جاهایی به صورت تک تک زینت داده بود که عکسی گرفتیم و یادم آمد که قدرت صنع خداوندی در هر طبیعتی هرچند خشن، خشک و کم آب، پدیده های زیبایی تعبیه نموده که استبرق ها نیز از آن لوند.

در نگارش این سطور امید داشتیم تا همکاران گرامی ام در کانون کارشناسان که بی گمان دلسوزند و پرتوان، شاید به طریقی به گوش مسئولی و مدیری برسانند تا بلکه از تعارف مجالس و کنگره ها و سمینارها اندکی و فقط اندکی بکاهند و بر مبلغ حفاظت و حراست از آثار بی بدیل تاریخی استان فارس بیفزایند.

به گمانم نرسیده به جهرم بود که از تنگه ای عبور کردیم، متأسفانه نام تنگه را یادداشت و ضبط نکردم، اما پدیده ای زیبا و اکولوژیک توجهم را جلب کرد.

به زیبایی همنشینی درختچه های کنار و بنه، چشم نواز بودند و من که اولین بار بود این رفاقت را می دیدم، مشتاق شدم تا چند عکس از این "تحمیل دیگران" بگیرم. ظاهراً در این نواحی، اکوسیستم ایرانی-تورانی با تیپ غالب بنه، اندک اندک جای خود را به زیست بوم خلیج عمانی با تیپ کنار می دهد و رویش و هم مکانی این دو گیاه در کنار یکدیگر دوباره به یادم آورد که ایران و فارس عزیز ما مهد پدیده های عجیب و در عین حال کاملاً طبیعی است! بی جهت نیست که ایرانیان همواره به مدارا و تسامح و تساهل در باور به عقاید متفاوت و احترام به دیگرانی که متفاوت اند، شهره بوده اند، چنانکه شیخ اجل دنیا دیده شیرازی خودمان آنجا که از شیخ ابوالحسن خرقانی یاد می کند، فرموده: "... بر در سرای ابوالحسن بنوشته بودند؛ هر که در این سرا درآید نان شب دهد و از ایمانش مپرسید..."

بدیهی است که چنین جایگاه مقدسی در باورهای مهری و میتراپی و پس از آن زردشتی، شوق زیادی را در من برای دیدار برانگیخته بود. آرزویی که روزمرگی ها اجازه نداده بودند برآورده اش کنم، انتظار داشتم چنین بنایی که ریشه در تاریخ چندهزار ساله یکتاپرستی ایرانیان دارد، به نیکی و شایستگی نگهداری و حفاظت شود. افسوس که چنین نبود و زهی خیال باطل! مشتاقانه آبادی ها، مزارع، نخلستان ها و بناها را و هرچه آثار مدنیت پیدا بود با چشم می بلعیدم و تصور اینکه در منطقه ای ره می سپرم که مرکز دینی و باورمندی ایرانیان از عهد پیشدادیان اسطوره ای تا پایان پادشاهی ساسانیان بوده برایم بسیار دلنشین بود و سبب احترامی عمیق به این سرزمین، ناگهان در کنار جاده بنایی سنگی که شبیه چهارطاقی های ساسانی بود، توجهم را جلب کرد. از حرکت باز ایستادیم و پیاده شدیم. فیشور بود و اشتباه هم نکرده بودم. بنایی بود از سنگ و ساروج با طاقی گنبدی که هنوز اثری از آن پابرجا بود. حیرتم بیشتر شد وقتی دریافتیم هنر و توان مهندسی و معماری عظیمی در ساختن طاق و گنبد، آن هم با سنگ لاشه نتراشیده در این بنا به کار رفته است، درست مثل کاخ ساسانی اردشیر در گور یا فیروزآباد کنونی، افسوس بیشتری گریبانم را گرفت وقتی دیدم این بنای زیبای فخیم با ساختمان کوچکی که در کنارش دیده می شد و احتمالاً جایگاه زندگی موبدان بوده، حالا تبدیل به زباله دانی شده و مملو از کیسه های زباله است و بدتر آنکه شواهد حاکی از آن بود که گاهی این زباله ها را آتش می زدند.

ناگفته پیداست که انباشت زباله و آتش زدن آن چه آفتی را به جان چنین بنای ارزشمندی انداخته بود. با دلی ریش و اعصابی مرتعش از این همه بی توجهی به آثار باستانی راه را ادامه دادیم. نخلستان های زیبای آبادی ها به ویژه هرم هم با همه زیبایی و اغواگری هایش نتوانست غبار غمی را که بر دلم نشسته بزداید تا به کاربان رسیدیم. پرس و جویی کردیم، راهی پیدا شد که به مکان آتشکده آذرفرنبغ رساندمان؛ تپه ای از خاک با آثاری از حفاری های احتمالاً غیر مجاز، بدون محافظی، شخص آگاهی یا حتی تابلویی که گردشگر را راهنمایی کند.

لحظاتی را با آه و افسوس برآمده از بن جان به سیر و تماشای بقایای آذرفرنبغ گذراندم. فرمایش فرقان مبین به خاطر رسیده که "تلک الایام نداولها بین الناس

گزارش همایش بزرگداشت روز کارشناسی

آبان ماه ۱۳۹۷

لزوم تعامل کارشناس رسمی با ارگان های دولتی و غیر دولتی

محمد حسین دادخواه
رئیس کانون کارشناسان رسمی دادگستری استان فارس

در مراسمی که اول آبان ماه ۱۳۹۷ به مناسبت روز کارشناس در محل مجتمع رفاهی، فرهنگی دانشگاه شیراز با حضور جمعی از مقامات قضایی و اجرایی استان برگزار شد، مهندس محمد حسین دادخواه، رئیس کانون کارشناسان رسمی دادگستری استان فارس، ضمن تبریک این روز، به برخی اقدامات صورت گرفته توسط هیئت مدیره کانون به منظور تسهیل امور کارشناسی، به موارد زیر اشاره کرد:

• راه اندازی سیستم ارجاع کارشناسی و اجرای کلیه امور مربوطه بصورت مکانیزه: در سیستم ارجاع، توزیع عادلانه کار بین تمام کارشناسان بر اساس رشته، حوزه کارشناسی و صلاحیت کارشناسی انجام می پذیرد. با استفاده از این سیستم اطلاع دادرسی در کارهای ارجاعی از طرف کانون به کارشناسان به حداقل ممکن رسیده است. در این سیستم، در هر مقطع زمانی حداکثر چهار فقره پرونده کارشناسی به هر کدام از همکاران ارجاع می شود و ارجاع کارهای بعدی مستلزم تحویل تعدادی از گزارش های کارشناسی قبلی خواهد بود. ضمناً در سیستم کار تابل کارهای معاضدتی و توزیع عادلانه آن بین همه همکاران، امکان ارسال گزارش های کارشناسی بصورت سیستمی به مراجع محترم قضائی و امکانات دیگری نیز پیش بینی شده است. در حال حاضر با دسترسی کانون به سیستم cms دادگستری به طور روزانه و لحظه ای وضعیت همکاران اعم از مرخصی، تعلیق، تمدید یا عدم تمدید در سیستم ثبت می گردد.

با استفاده از سیستم ارجاع کارشناسی؛ اطلاع دادرسی در کارهای ارجاعی از طرف کانون به کارشناسان به حداقل ممکن رسیده است.

• چاپ و توزیع کتاب اسامی کارشناسان و اپلیکیشن آن: از آنجا که چاپ کتاب اسامی و مشخصات کارشناسان بصورت سالانه و بعضاً چند ساله انجام می شود، لذا امکان به روز رسانی آن در حالت لحظه ای وجود ندارد. اما اپلیکیشن تهیه شده قابل نصب روی انواع گوشی های موبایل و سیستم های کامپیوتری بوده که با هر بار اتصال به اینترنت به روز رسانی می شود. در همین رابطه از مسئولین محترم قضائی تقاضا می شود دستور فرمایند این اپلیکیشن روی سیستم کامپیوتر تمام شعبات نصب شود تا دسترسی به اطلاعات کارشناسان به روز و تسهیل گردد. لازم به ذکر است که امکان نصب این اپلیکیشن از طریق سایت کانون کارشناسان استان فارس برای عموم وجود دارد.

• چاپ فصلنامه دیدگاه کارشناس: اولین شماره این فصلنامه در روز اول آبان ماه ۱۳۹۷ بین حاضرین در مراسم روز کارشناس توزیع شده و همچنین برای کلیه ادارات و مراجع محترم قضائی و مسئولین محترم استان هم ارسال شده است. از تمامی همکاران کارشناس و مسئولین محترم تقاضا می شود، مطالب مورد نظر خود را در امور کارشناسی در اختیار این کانون قرار دهند تا نسبت به انعکاس آن در شماره های بعدی این فصلنامه اقدام شود.

• توجه ویژه به آموزش: شامل آموزش های کوتاه مدت بصورت نیم روزه که عمدتاً در قالب نشست های تخصصی کارشناسی در رشته های مختلف برگزار می شود و آموزش های بلند مدت که برای افزایش صلاحیت های کارشناسان الزامی می باشد. به عنوان نمونه، از دوره های بلند مدت می توان به دوره تفسیر عکس های هوایی به مدت ۱۳۲ ساعت و دوره امور پیمانکاران و مشاوران به مدت ۱۲۰ ساعت اشاره کرد.

• **پیشگیری از تخلفات کارشناسی:** همانگونه که این بحث مورد تأکید رئیس کل محترم دادگستری و مسئولین محترم قضایی بوده، هیئت مدیره کانون با رصد و نظارت بر عملکرد کارشناسان به گونه ای عمل نموده که تخلفات کارشناسی و محکومیت های انتظامی کارشناسان در سال ۱۳۹۶ نسبت به سال ۱۳۹۵ به یک پنجم کاهش پیدا کرده است.

از زمان حضور آقای دکتر القاصی از لحاظ سخت افزاری و نرم افزاری در تشکیلات قضایی استان فارس اقدامات بسیار مؤثر و بی نظیری صورت گرفته است و علاوه بر توسعه فضاهای فیزیکی و احداث ساختمان های جدید، در حوزه سخت افزاری و در بحث نرم افزاری نیز امنیت کم نظیری در استان ایجاد شده است.

رئیس کانون کارشناسان در ادامه با تقدیر ویژه از ریاست کل محترم دادگستری، اظهار داشت: از زمان حضور آقای دکتر القاصی از لحاظ سخت افزاری و نرم افزاری در تشکیلات قضایی استان فارس اقدامات بسیار مؤثر و بی نظیری صورت گرفته است و علاوه بر توسعه فضاهای فیزیکی و احداث ساختمان های جدید، در حوزه سخت افزاری و در بحث نرم افزاری نیز امنیت کم نظیری در استان ایجاد شده است. همچنین به دلیل حمایت ها و همکاری های ایشان در امور کارشناسی و کانون کارشناسان، سالانه ۳ یا ۴ نشست مشترک با حضور ایشان و اعضای هیئت مدیره کانون برگزار می شود و از رهنمودهای ایشان مطلع و بهره مند می گردیم.

رئیس کانون کارشناسان فارس در ادامه از توجه ویژه ریاست کل محترم دادگستری استان به کانون کارشناسان قدردانی نموده و از حسن نظر و حسن انتخاب ایشان در خصوص معرفی یکی از قضات برجسته، شریف و فرهیخته برای دادگاه انتظامی کانون سپاسگزاری کرد.

رئیس کانون از جمله مهمترین اقدامات صورت گرفته از جانب ریاست کل دادگستری استان را ابلاغ بخشنامه به شوراهای حل اختلاف و ادارات و بانک ها مبنی بر، خودداری از ارجاع مستقیم کار به کارشناسان ذکر کرده و از مسئولین قضایی درخواست نمود تا با تأکید مجدد بر اجرای این بخشنامه ها، به اداراتی که این بخشنامه را هنوز اجرایی نکرده اند، تذکر لازم داده شود. وی همچنین از مسئولین محترم قضایی درخواست نمود که از ارجاع مستقیم کار توسط ادارات، ارگان ها و بانک ها به کارشناسان منتخب خود جلوگیری بعمل آورند.

ادارات، ارگان ها و بانک ها از ارجاع مستقیم کار به کارشناسان منتخب خود پرهیز کنند.

دادخواه در ادامه افزود: ارجاع کارشناسی از طریق کانون، بر اساس ماده ۴۸ آیین نامه اجرایی قانون کانون کارشناسان، امکان نظارت بر عملکرد کارشناسان و همچنین بررسی گزارش های کارشناسی (قبل از ارسال به مرجع درخواست کننده) را برای هیئت مدیره فراهم می نماید و در این صورت هیچ کارشناسی نمی تواند خارج از صلاحیت و رشته، به کارشناسی مبادرت نماید. رئیس کانون با بیان مضرات وجود تشکل های موازی کارشناسی اظهار داشت: باید از فعالیت تشکیلات و شرکت هایی که به موازات کانون کارشناسان و کارشناسان ماده ۱۸۷ شکل گرفته اند، جلوگیری شود. هر کدام از بانک ها و برخی از ادارات، تشکیلات کارشناسی راه اندازی نموده اند که این موضوع خلاف نص صریح قانون است. همانطور که در ماده ۱۸ قانون کانون کارشناسان به صراحت ذکر شده است در تمامی مواردی که رجوع به کارشناس لازم باشد کلیه وزارتخانه ها، موسسات دولتی، شرکت های دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی و سایر دستگاه ها مکلف به استفاده از کارشناس رسمی می باشند؛ به علاوه در بحث کیفیت و سلامت کارشناسی هم، تشکیل مجموعه های موازی کانون کارشناسان و کارشناسان ماده ۱۸۷ در آینده صدمات غیر قابل جبران وارد خواهد نمود.

دادخواه همچنین ضمن بیان این نکته که تعدادی از ادارات و بانک ها امور کارشناسی خود را به کارشناسان خارج از استان ارجاع می دهند، گفت: باید از این گونه ارجاعات به دلیل عدم تسلط آن کارشناسان بر قیمت گذاری در استان فارس جلوگیری گردد و ضرورت دارد با صدور بخشنامه ای به ادارات و بانک های مذکور، الزام استفاده از کارشناسان بومی استان و عدم بکارگیری کارشناسان غیر بومی مورد تأکید قرار گیرد.

رئیس کانون در ادامه تصریح کرد: بر اساس ماده ۲۹ قانون، میزان دستمزد کارشناسان رسمی طبق تعرفه رسمی مصوب مشخص شده است، ضمن آنکه، پیش بینی تخفیف های لازم صرفاً برای افرادی که توان پرداخت دستمزد را ندارند صورت گرفته است؛ لذا درخواست می کنیم که در سایر موارد کارشناسی، مقام محترم قضایی با توجه به اینکه تعرفه فعلی مربوط به سال ۱۳۹۲ می باشد، نسبت به پرداخت دستمزد کارشناسی بر اساس تعرفه جدید اقدام نماید.

دادخواه تعداد کارشناسان رسمی کشور را حدود ۲۵۰۰۰ نفر در ۷۴ رشته کارشناسی و در استان فارس حدود ۱۵۰۰ نفر در ۵۴ رشته کارشناسی اعلام کرد و در ادامه گفت: کارشناسان رسمی دادگستری، علاوه بر اجرای امور کارشناسی می توانند مشاوران خوب و قابل اعتمادی برای دستگاه های اجرایی استان در کمیسیون ها و کارگروه ها باشند که تقاضا داریم از این توان علمی و تخصصی کارشناسان محترم استفاده شایسته و بایسته در سطوح تصمیم گیری استان بعمل آید.

شایان ذکر است این مراسم با حضور مسئولان و مراجع قضایی و اداری و جمع کثیری از کارشناسان

رسمی دادگستری استان فارس برگزار شد که قدردان حضور و همراهی ایشان هستیم.

اسامی تعدادی از مدیران و مسئولان اجرایی و قضایی حاضر در این مراسم:

- جناب آقای رحمانیان؛ معاون محترم اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری
- جناب آقای دکتر نجیبی؛ معاون محترم قضایی و برنامه ریزی
- جناب آقای رجایی نسب؛ معاون محترم قضایی و فرهنگی
- جناب آقای صالحی؛ دادستان محترم عمومی و انقلاب مرکز استان
- جناب آقای دکتر رشیدی؛ رئیس کل محترم دادگاه های عمومی و انقلاب شیراز
- جناب آقای سبحانی نیا؛ دادستان محترم ویژه روحانیت
- جناب آقای رهبر؛ رییس محترم دادگاه رسیدگی به جرائم رانندگی
- جناب آقای حسینی؛ رییس محترم شعبه ۱۵ دادگاه تجدید نظر و نماینده محترم رئیس کل در مراسم اتیان سوگند کارشناسان
- جناب آقای دکتر محمدی دره شوری؛ رئیس محترم دادگاه انتظامی کانون کارشناسان
- جناب آقای دکتر عالیشوندی؛ فرماندار محترم شهرستان شیراز
- جناب آقای مبینی؛ مدیر کل محترم دیوان محاسبات
- جناب آقای اکرمی؛ مدیر کل محترم سازمان بازرسی
- جناب آقای مهندس بهرامی؛ مدیر کل محترم امور عشایر
- جناب آقای مهندس بوستانی؛ مدیر کل محترم منابع طبیعی
- جناب آقای مهندس موصلی؛ مدیر کل محترم نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس
- جناب آقایان پاک فطرت، دکتر موسوی، دکتر امامی و دکتر ناصری اعضای محترم شورای اسلامی شهر شیراز
- جناب آقای مهندس فرج زاده؛ معاون محترم شهرسازی شهرداری شیراز
- جناب آقای اکبری؛ شهردار محترم منطقه ۲ شیراز
- جناب آقای مهندس مسعودی؛ شهردار محترم منطقه ۷
- جناب آقای دکتر میرزاوند؛ رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری شیراز
- جناب آقای مهندس کاظمی؛ مدیر کل محترم املاک و مستغلات شهرداری شیراز

کارشناسی، یکی از اصول اثبات دعوی

احمد رحمانیان

معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری استان فارس

روند قانون گذاری کارشناسی در کشور ما، روندی است که در حدود یکصد سال سابقه و قدمت دارد.

معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری استان فارس ضمن تأکید بر لزوم اصلاح نظام تعرفه دستمزد کارشناسان دادگستری، توصیه کرد که می بایست نظرات کارشناسان صریح و روشن باشد و هر کارشناس رأسا نظر خود را درباره‌ی موضوع کارشناسی اعلام کند.

قاضی احمد رحمانیان در همایش بزرگداشت روز کارشناس با تصریح این نکته که کارشناسی یکی از اصول اثبات دعوی معرفی شده است، گفت: امروز بسیاری از پرونده هایی که در مراجع قضایی مطرح می شود مبتنی بر نظر کارشناس است، نه با این هدف که تنها نظر کارشناس مورد توجه قرار گیرد، بلکه امکان دارد در پرونده ای نظر پزشک قانونی مورد استناد باشد.

وی به پیشرفت علم، فنون، حرفه و تکنولوژی در جامعه کنونی اشاره و اضافه کرد: ضرورت ایجاد رشته های جدید کارشناسی احساس می شود، چرا که علاوه بر پرونده های قضایی، نظر کارشناسان در برخی پرونده های شبه قضایی مانند کمیسیون ماده ۱۰۰ و پرونده های مالیاتی هم مستلزم اخذ نظر کارشناس است.

معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری فارس با تأکید بر سابقه استفاده از نظر کارشناسان در اعلام نظر قضات در تاریخ اسلام و ایران گفت: نظر کارشناسی موضوعی است که همیشه مورد استفاده قرار می گیرد.

قاضی رحمانیان در ادامه سخنان خود، با اشاره به اینکه آیا نظر کارشناس برای مرجع قضایی حجیت است یا خیر، گفت: در این زمینه دو نظر وجود دارد، نظر اول بر این اساس است که نظر کارشناس حجیت ندارد؛ زیرا باید از قاعده عام آزادی قضات در ارزیابی اثبات دعوی استفاده شود، هر چند قاضی برای استفاده از نظر کارشناس آزادی اختیار عمل دارد، اما نظر دوم بر این عقیده است که اگر نظر کارشناس برخلاف اوضاع و احوال آن مسأله نباشد، قابل استناد است.

معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری فارس همچنین گفت: اگر کارشناس از سلامت برخوردار نباشد، علاوه بر حیثیت و شأن و جایگاه کارشناسی، به جایگاه و مسند قضایی هم ضربه وارد می کند، چرا که امروز سلامت دستگاه قضایی به نوعی با سلامت کارشناسی گره خورده است. منظور از سلامت کارشناس، صرفاً سلامت اخلاقی و مالی نبوده و سلامت علمی نیز حائز اهمیت است و کارشناس باید آشنا به علم روز و دارای تبحر و تجربه باشد؛ بنابراین بحث ارتقاء سلامت و کارآمدی کارشناسان از مباحث جدی است که باید در دستور کار هیئت مدیره کانون کارشناسان و تک تک کارشناسان قرار گیرد.

وی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به جمع بزرگ کارشناسان حاضر در همایش گفت: اطلاع دادرسی عوامل مختلفی دارد و از جمله نکات مهمی که می توان به آن اشاره کرد، نقش کارشناسان در اطلاع دادرسی است.

این مقام قضایی همچنین افزود: قبلاً ابلاغ قانونی، یکی از عوامل اطلاع دادرسی بود که با آمدن ابلاغ الکترونیک و ثبت نام کارشناسان در سامانه ثنا این مشکل برطرف شد.

معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری فارس، نحوه اظهار نظر کارشناسان را از دیگر علل اطلاع دادرسی برشمرد و گفت: برخی از نظرات کارشناسان صریح و روشن نبوده و گاه نظرات بصورت مبهم ارائه می شود که هنگام تحویل این گونه نظرات به مقامات، موجبات ایراد رئیس دادگاه، وکلا یا اصحاب دعوی را فراهم می آورد، در نتیجه تهیه و ارائه نظرات تکمیلی از علل دیگر اطلاع دادرسی است؛ در ماده ۲۶۲ قانون آیین دادرسی مدنی هم آمده که نظر کارشناس باید صریح، موجه و مستدل باشد تا برای مراجع قضایی قابل قبول باشد؛ بنابراین به نظراتی که صریح و روشن نبوده و مبهم است، نمی توان ترتیب اثر داد.

به نظراتی که صریح و روشن نیست، نمی توان ترتیب اثر داد.

قاضی رحمانیان تصریح کرد: نکته بسیار مهمی که گاه در نظرات کارشناسی مورد توجه قرار نمی گیرد، استدلال و استنباط کارشناس از موضوع کارشناسی است. نظریه ای که مستدل نبوده یا استدلال ضعیفی داشته باشد، باعث تضییع حقوق اصحاب دعوی می شود، زیرا قاضی اقتناع وجدانی برای صدور رای پیدا نمی کند و در نتیجه سبب اطلاع دادرسی می شود.

وی تصریح کرد: دریافت هرگونه وجهی غیر از آن که دادگاه یا مرجع قضایی مشخص کرده، درست نبوده و به موجب قانون، تخلف محسوب می شود و چنانچه هزینه اعلامی از سوی دادگاه منطبق با تعرفه کارشناسی نباشد، کارشناس می تواند این موضوع را به دادگاه اعلام نماید.

معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری فارس، با اشاره به نحوه ارائه نظرات هیئت های کارشناسی گفت: در صورت اختلاف آراء در هیئت های کارشناسی، این نظرات باید در قالب اقلیت و اکثریت اظهار شود.

وی افزود: گاهی مرجع قضایی در خصوص نظراتی که به صورت هیئتی ارائه می شود، هیئت کارشناسی را برای شرکت در جلسات داوری احضار می کند که فقط یک نفر در آن به نمایندگی از هیئت مذکور حاضر می شود، درحالیکه همگی باید در جلسه حضور داشته باشند.

قاضی رحمانیان در باب آسیب شناسی مسأله کارشناسی گفت: تخلف کارشناس به دلیل نداشتن آشنایی و تسلط به موازین قانونی، علمی، فنی و کارشناسی، می تواند از جنبه مسئولیت های انتظامی، کیفری و مسئولیت مدنی مورد بررسی قرار گیرد.

معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری فارس، در ادامه سخنان خود در این همایش، موارد زیر را در قالب پیشنهاد عنوان کرد:

۱. نظام تعرفه های اصلاح شود.
۲. دوره های بازآموزی کارشناسان با جدیت برگزار شود.
۳. داشتن نگاه تخصصی به مقوله کارشناسی که موجب متقن شدن نظریه کارشناسی و افزایش صلابت علمی آن خواهد شد.
۵. هیئت مدیره کانون کارشناسان با تدوین نظام ارزشیابی، زمینه انتخاب بهترین کارشناس را فراهم آورد.
۶. با توجه به اینکه کانون کارشناسان امکان گزینش برترین کارشناسان را دارد، از فرصت موجود برای نخبه گزینی استفاده کند.

اعتماد عمومی مهم ترین سرمایه برای هر نوع نظام اداری

ساسان مبینی
مدیرکل دیوان محاسبات استان فارس

مدیرکل دیوان محاسبات استان فارس در مراسمی که به مناسبت روز کارشناس در محل مجتمع رفاهی دانشگاه شیراز برگزار شد، به ایراد سخنرانی پرداخت و با تأکید بر اهمیت توجه به اعتماد عمومی اظهار داشت: اعتماد عمومی مهمترین سرمایه برای هر نوع نظام اداری است.

اعتماد عمومی مهمترین سرمایه برای هر نوع نظام اداری است.

وی در ادامه گفت: اعتماد عمومی سرمایه ای اجتماعی بوده و تنها چیزی که می تواند آن را تهدید کند، مقوله ای به نام فساد است. فساد؛ حلقه کارآمدی و مقبولیت نظام های اداری را می شکند، در آن رسوخ می کند و آرام آرام به آن لطمه می زند. مدیرکل دیوان محاسبات در ادامه تصریح کرد: برای بازگرداندن اعتماد عمومی باید به علت کاهش دهنده اعتماد که فساد است حمله کرد. از بین بردن فساد مالی و فساد به معنای عام آن مستلزم وجود توان فنی و تخصصی کارآمد در کنار محکمه های قضایی سالم و پربصابت است.

مبینی همچنین افزود: کارشناس خوب، یک تصمیم ساز خوب برای حوزه قضایی است و نظر کارشناسی متقن، مستدل و صریح به صدور بهترین رأی برای پرونده کمک می کند.

وی ضمن اشاره به این که کانون کارشناسان از قدیمی ترین تشکل ها و یک انجمن صنفی کارآمد است، گفت: ادای سوگند در ابتدای امر کارشناسی، نشان دهنده تقدس وظیفه کارشناس است؛ لذا لازمه کارشناسی تخصص همراه با تعهد است و ما باید به جایگاه و تاثیرات بلند مدت کارمان در نحوه اداره عمومی جامعه واقف باشیم.

این مقام مسئول درخصوص میزان ارجاع سالانه پرونده های کارشناسی گفت: به نظر می آید آمار ارجاع به کارشناسان رسمی دادگستری بالای ۳۰۰ هزار مورد باشد و اگر این شلوغی کار، نظام مند و دارای قاعده نباشد موجب تالی فاسد خواهد شد.

مبینی در بخش دیگری از سخنان خود گفت: با جمع آوری اطلاعات اولیه از نحوه ارجاع کار به کارشناسان به این نتیجه رسیدیم که قریب ۵۰ درصد از قرارهای کارشناسی بصورت مستقیم به شخص کارشناس ارجاع می شود و در نیمی از این آمار ۵۰ درصدی که میزان قابل توجهی از قرارهاست، کسورات قانونی اعمال نمی شود.

وی در ادامه گفت: برطبق حدیث حسنات الابرار، سینات المقربین؛ اولین کسی که باید مراقب اعمال و رفتار خود باشد، کارشناس قسم خورده است و باید به عنوان کارشناس از دریافت مستقیم کار و حق الزحمه کارشناسی بدون پرداخت حقوقات قانونی به ویژه مالیات امتناع کنیم.

مدیرکل دیوان محاسبات همچنین گفت: این آمار جمع بندی اولیه بوده و جمع بندی های بعدی دیوان در مورد پرونده های بانک ها، منابع اوقاف و منابع داخلی نهادهای عمومی و غیردولتی از این هم بدتر است.

مبینی همچنین درخصوص پرونده هایی که کارشناس آن، شاغل در همان دستگاه متقاضی کارشناسی است، گفت: در پرونده های جمع بندی شده تعدادی از پرونده های کارشناسی، کارشناس؛ خود کارمند و شاغل همان دستگاه است و این از مصادیق بارز تخلف از مواد قانونی بوده است و کارشناس مزبور باید از ابتدا عدم صلاحیت خود را اعلام کند.

وی درخصوص اقدامات بعدی دیوان اظهار کرد: در مرحله بعد، پس از بررسی اطلاعات بدست آمده و مطابقت آن ها با اطلاعات بررسی شده در کانون، قطعاً برای دستگاه های متخلف پرونده تشکیل داده و برخورد لازم صورت خواهد گرفت. همچنین کانون کارشناسان هم برای آن دسته از کارشناسانی که کار را به صورت مستقیم قبول کرده و در اظهارنظرهای خود به آن اشاره ای نکرده اند، برخورد انضباطی در نظر گرفته و بمنظور تشخیص میزان مالیات بر درآمد کارشناسان، این اطلاعات برای اداره کل امور مالیاتی نیز ارسال شده است.

ضرورت ارتقاء کارشناسان با دانش و فناوری های نوین

گفتگو با دکتر سید عبدالنبی نجیبی

معاون قضایی، برنامه ریزی و فناوری اطلاعات دادگستری استان فارس

کارشناسان خود را به فناوری های نوین مجهز کرده و در به روز آمدن دانش خود بکوشند.

معاون قضایی دادگستری استان فارس، در گفتگو با خبرنگار "دیدگاه کارشناس" با اشاره به اهمیت نظریه کارشناسان در هنگام صدور آرای قضایی اظهار داشت: معمولاً قضات از نظر کارشناسان تبعیت می کنند و نظر کارشناسان در اکثر موارد برای قضات، به عنوان یک حجت مبنای صدور رای قرار می گیرد.

نجیبی در ادامه بیان کرد: از این روی کارشناسان هم در ثواب عظیمی قضاوت و هم خدای نخواستہ در عقاب آن سهیم هستند و این نشان دهنده جایگاه خطیر کارشناسی است.

وی افزود: برای ارتقاء سطح کارشناسی و رساندن آن به موقعیت مطلوب خود در جامعه اسلامی ارتقاء سلامت کاری کارشناسان امری مهم، اما ناکافی است. لازم است کارشناسان خود را به فناوری های نوین مجهز کرده و در به روز آمدن دانش خود بکوشند. امیدواریم که در آینده نزدیک شاهد صدور پروانه های کارشناسی فوق تخصصی نیز باشیم.

دنیای امروز، دنیای تخصص ها و دانش های میان رشته ای است. چنانکه یک کارشناس نمی تواند ادعا کند که به صورت عام در تمام شاخه ها و زیر شاخه ها، تخصص کسب کرده است.

وی تأکید کرد: با توجه به حساسیت امر کارشناسی ضرورت دارد بهترین و نخبه ترین افراد از دانشگاه ها و مراکز اجرایی به کانون کارشناسان جذب شوند.

نجیبی در پایان گفت: وظیفه کارشناس مثل وظیفه دستگاه قضا، اجرای عدالت و حفظ حقوق عامه است، اما باید توجه داشت که کارشناس کانون، کارشناس دولت یا کارشناس دستگاه قضا نیست، کارشناس مردم است، لذا باید فقط خداوند و قانون را ناظر بر عملکرد خود و در رأس دانسته و با حفظ استقلال کامل، نظر خود را به دادگاه تقدیم کند.

نکاتی چند درباره وظایف کارشناسی و نظریه کارشناسی

گفتگو با علی مؤمن حسین پور
معاون قضایی دادگستری استان فارس

معاون قضایی دادگستری استان فارس، در گفتگو با خبرنگار نشریه "دیدگاه کارشناس" گفت: در بیان اهمیت وظایف کارشناسان رسمی همین بس، که فقط تعداد محدودی از مشاغل هستند که افراد در ابتدای امر و قبل از شروع به کار، سوگند یاد می کنند که یکی از این مشاغل کارشناسی رسمی دادگستری است، زیرا هر نظری که از سوی یک کارشناس رسمی ارائه شود، با جان و مال مردم مرتبط است.

وی در ادامه بیان کرد: امروزه کار کارشناسی به طور مستقیم در آرای قضات تاثیر گذار است. بنابراین هر چه اظهار نظر کارشناسی از قوت و استحکام بیشتری برخوردار باشد، آرای قضایی نیز از استحکام و قوت بیشتری برخوردار خواهد بود.

هر چه اظهار نظر کارشناسی از قوت و استحکام بیشتری برخوردار باشد، آرای قضایی نیز از استحکام و قوت بیشتری برخوردار خواهد بود.

حسین پور همچنین اظهار کرد: کارشناس باید از خصیصه های ویژه ای برخوردار باشد، لذا باید از میان افراد شجاع و مستقل انتخاب شود و البته باید توجه کرد، کسی که کار کارشناسی را انتخاب می کند تحت تاثیر هیچ شخص و مقامی قرار نگیرد. این مقام قضایی در خصوص ویژگی های نظریه کارشناسی گفت: نظریه کارشناسی باید مستدل و متکی بر نظریات و دانش روز بوده و از چنان قوتی برخوردار باشد که مورد هجمه و نقض کارشناسان بالاتر قرار نگیرد؛ هیچکس نتواند آن را از اعتبار ساقط کرده یا از آن سوء استفاده کند و نهایت آنکه در مهلت مقرر به مراجع صادر کننده قرار ارائه شود.

اهمیت ارجاع به کارشناس

گفتگو با دکتر رشید رشیدی
رئیس کل دادگاه‌های عمومی و انقلاب شیراز

در بسیاری از پرونده‌های قضایی، بدون ارجاع موضوع به کارشناس و اخذ نظر وی ورود به ماهیت پرونده و صدور رأی ممکن نخواهد بود.

دکتر رشیدی، رئیس کل دادگاه‌های عمومی و انقلاب شیراز در گفتگو با خبرنگار نشریه دیدگاه کارشناس، در خصوص ضرورت رجوع به کارشناس گفت: به موازات گسترش روابط جامعه انسانی در ابعاد مختلف اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و حقوقی، اختلافات و دعاوی گوناگونی هم برای افراد جامعه بوجود می‌آید و اصحاب دعوی برای حل مسائل خود ناچار هستند به دادگاه‌ها و مراجع حقوقی و قضایی مراجعه کنند.

وی در ادامه بیان کرد: طبیعتاً رئیس دادگاه برای تشخیص صحت و سقم مسائل مذکور ناچار است که نظرات کارشناسان رسمی دادگستری را اخذ کرده و بر اساس این نظرات تصمیم لازم را اتخاذ کند.

دکتر رشیدی در بخش دیگری از سخنان خود اظهار کرد: در حال حاضر در بخش بالایی از پرونده‌هایی که در دادگاه‌ها تشکیل می‌شود، ضرورت ارجاع پرونده‌های قضایی به کارشناس احساس می‌شود که این امر از امور رایج و غیر قابل انکار است.

این مقام مسئول قضایی با اشاره به پیشرفت علوم و تخصصی شدن پرونده‌های مختلف گفت: از آنجا که امروزه پرونده‌ها از حالت بسیط و ساده خارج شده و به سمت تخصصی شدن پیش رفته‌اند، طبیعی است که قاضی دادگاه، بدون اخذ نظر کارشناسی نتواند راجع به موضوعات فنی و تخصصی خارج از حوزه تحصیلات و دانش خود اظهار نظر کند.

رئیس کل دادگاه‌های عمومی و انقلاب شیراز همچنین افزود: بحث کارشناسی در آیین دادرسی؛ ذیل ادله دادرسی و ادله اثبات دعوی، در مبحثی خاص به عنوان رجوع به کارشناس مطرح شده و قانون در این زمینه مواد نسبتاً مفصل و مبسوطی بیان کرده که این خود حاکی از اهمیت موضوع استفاده از کارشناس در دیدگاه قانون‌گذار است.

دکتر رشیدی تصریح کرد: با مراجعه به دادگستری و بررسی پرونده‌های مطرح در آن خواهیم دید که در بسیاری از این پرونده‌ها بدون ارجاع موضوع به کارشناس و اخذ نظر وی ورود به ماهیت پرونده و صدور رأی ممکن نخواهد بود.

ضرورت توجه کارشناسان به سوگندنامه

گفتگو با علی صالحی

دادستان عمومی و انقلاب شیراز

کارشناسان باید علاوه بر تخصص، تعهد نیز داشته باشند.

به گزارش خبرنگار دیدگاه کارشناس، دادستان دادگاه عمومی و انقلاب شیراز در گفتگویی کوتاه به مناسبت روز کارشناس گفت: کارشناس در لغت به معنای فرد باخرد، دانشمند، متخصص و عالم است و نقش آن در فرایند دادرسی بسیار مهم، ارزشمند و اثرگذار است.

دادستان عمومی و انقلاب شیراز در بیان ارزش حضور کارشناسان در فرایند دادرسی اظهار داشت: کارشناس با ارائه نظریه کارشناسی منسجم، با هدف دستیابی به عدالت و براساس تخصص می تواند در فرایند دادرسی، عدالت را تأمین کند و به عنوان بازویی برای مقام قضایی در تصمیم گیری ها مؤثر باشد.

آقای صالحی تصریح کرد: هر کارشناس باید علاوه بر تخصص، تعهد نیز داشته باشد. زیرا هرچند کارشناس از تخصص بالایی برخوردار باشد، اما وقتی تعهدی نداشته باشد، قطعاً اظهار نظر کارشناسی وی نمی تواند مورد قبول طرفین و اصحاب پرونده و مقام قضایی قرار گیرد. لذا کارشناسان باید در اظهار نظر کارشناسی به سوگندنامه ای که در بدو ورودشان به حیطه کارشناسی رسمی یاد کرده اند، توجه داشته باشند و آن را به عنوان سرلوحه کاری برای خود قرار داده و پایبندی به آن را از اصول کارشناسی بدانند.

کارشناس رسمی دادگستری پل ارتباطی بین مردم و دستگاه قضایی

گفتگو با ربیع اله قربانی
مدیر حفاظت و اطلاعات دادگستری استان فارس

مدیر حفاظت اطلاعات دادگستری استان فارس، در گفتگو با نشریه "دیدگاه کارشناس" ضمن ارج نهادن به جایگاه کارشناسی در امر قضا، اظهار داشت: نام‌گذاری یک روز از سال به نام روز کارشناس، به علت اهمیت جایگاه خطیر و ارزشمند کارشناسان رسمی دادگستری در زندگی اجتماعی و روابط حقوقی مردم بوده است. دانش و تخصص در اسلام از قداست و معنویت والایی برخوردار است و کارشناسان رسمی دادگستری با بکارگیری دانش و تخصص خود، همگام و همراه با دستگاه قضا، در اجرای عدالت قضایی و احقاق حقوق مردم ایفای نقش می‌کنند.

وی در ادامه گفت: در مواردی که در رسیدگی‌های قضایی برای احراز جنبه موضوعی پرونده نیاز به نظر تخصصی خاص و ویژه است، قضات محترم، با استعلام و نظرخواهی از کارشناسان و مطابق تشریفات قانون آیین دادرسی مدنی و بر مبنای رأی و نظر کارشناس، آرای مقتضی را صادر می‌کنند.

قربانی؛ کارشناس رسمی دادگستری را بمثابة راهنما و چراغی توصیف کرد که قضات در هنگام رسیدگی قضایی، برای روشن شدن ابعاد تاریک پرونده‌های قضایی به آن تمسک می‌جویند.

کارشناس رسمی دادگستری بمثابة راهنما و چراغی است که قضات در هنگام رسیدگی قضایی، برای روشن شدن ابعاد تاریک پرونده‌های قضایی به آن تمسک می‌جویند.

وی در بیان اصول حاکم بر رفتار کارشناسان گفت: عملکرد کارشناس باید مبتنی بر اصولی مانند عدالت محوری، رازداری و دانش محوری باشد. کارشناس باید با رعایت این اصول و همچنین حفظ استقلال، شجاعت و اقتدار خود و بدون تأثیر پذیری از عوامل سیاسی و اجتماعی نظر کارشناسی را اعلام کند.

این مقام مسئول تأکید کرد: داشتن پروانه کارشناسی، به کارشناس اعتبار قانونی داده است، اما رعایت اصول حاکم بر رفتار کارشناس و رعایت شئون حرفه‌ای، به پروانه‌ی کارشناسی اعتبار معنوی می‌بخشد.

وی افزود: کارشناس رسمی دادگستری پل ارتباطی بین مردم و دستگاه قضایی و مورد وثوق قضات است و بستر و زمینه اجرای عدالت را در رسیدگی‌های قضایی فراهم می‌کند؛ سلامت و توانمندی علمی کارشناس، امید و اعتماد را نسبت به دستگاه قضایی افزایش خواهد داد. انتظار دستگاه قضایی از کانون کارشناسان رسمی دادگستری این است که بطور مستمر و مداوم بر رفتار و عملکرد کارشناسان نظارت داشته باشد و نیز برای افزایش دانش و تجربه و به روز رسانی علم و تخصص کارشناسان رسمی دادگستری، برنامه‌های مداوم و منسجمی در نظر بگیرد.

کارشناس رسمی دادگستری پل ارتباطی بین مردم و دستگاه قضایی و مورد وثوق قضات است.

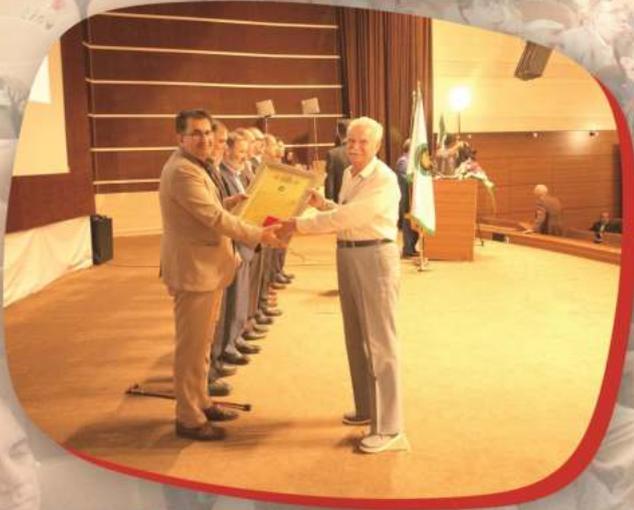

گزارش تصویری همایش بزرگداشت روز کارشناس

گزارش تصویری همایش بزرگداشت روز کارشناس

آبان ماه ۱۳۹۷

دیدهگاه
کارشناسی

Didgah
Karshenas

کانون کارشناسان رسمی دادگستری استان فارس

نخستین سالگرد تاسیس کانون کارشناسان رسمی دادگستری استان فارس

